

FOAIA POPORULUI

PREȚUL ABONAMENTULUI:

Pe un an . . . . . 4 cor. 40 bani,
Pe o jumătate de an . . . . . 2 cor. 20 bani.
România, America și alte țări străine 11 cor. anual.
Abonamente se fac la „Tipografia Poporului“ Sibiu.

Foaie politică

Apare în fiecare Duminică.

Telefon Nr. 146.

Adresa telegrafică: »Foaia Poporului«, Sibiu.

INSERATE:

să primesc la BIROUL ADMINISTRAȚIEI
(Strada Măcelarilor Nr. 12).

Un șir petiț prima-dată 14 bani, a doua-oraă
12 bani, a treia-oraă 10 bani.

O propunere.

Aceia dintre noi, cari stau mai aproape de „Asociațiunea pentru literatura română și cultura poporului român“, știu bine, cu câte greutate și neajunsuri materiale (lipsă de bani) are să lupte această instituțiune a noastră. Din cauza aceasta ea nici pe departe nu poate să mulțumească dorințele și cererile, ce zilnic i-se adresează.

Tot așa de bine știu și aceia, cari stau în serviciul despărțămintelor „Asociațiunii“, că din lipsa de mijloace materiale nu se pot mișca cum ar dori. Urmarea este, că o samă din despărțăminte nu pot arăta sporul dorit.

E adevărat, că acolo, unde voința și priceperea nu lipsesc, toate se pot face. Să nu uităm însă, că timpul în care trăim, e cu mult mai materialist (adecă oamenii se silesc să adune avere din greu) și numai rari sunt oamenii aceia, cari pentru binele obștesc să jertfească nu numai timp, dar și bani, ca apoi, cu lăpădarea de sine, să desțelenească ogorul național.

Adunarea generală ținută în anul trecut la Orăștie, — încredințată pe deplin de lipsa materială, cu care are a se lupta „Asociațiunea“, — a hotărât să se ceară sprijinul și ajutorul Veneratelor Consistoare și al băncilor.

După cât se știe, Veneratele Consistoare nu s'au învoit la introducerea casetelor „Asociațiunii“ în biserici, neaflând timpul potrivit, pentru de a supune pe credincioși la o nouă contribuție culturală.

„Asociațiunea“, cred eu, s'ar fi simțit fericită și deplin mulțumită, dacă credincioșii bisericilor noastre, în număr de peste 3 milioane, ar fi contribuit anual fiecare cu câte 2 bani. Suma aceasta era de ajuns, pentruca „Asociațiunea“ să fi putut lucra în viitor cu mai multă isbândă, la deșteptarea și îndrumarea poporului român pe calea ce duce la fericire.

După cât se poate prevedea, nici băncile noastre nu vor veni de astădată în ajutorul „Asociațiunii“. Ele vor trebui, ca de astădată să vină în ajutorul școalei comerciale din Brașov, pe care datorința au să o sprijinească.

Astfel „Asociațiunea“ va rămânea și pe mai departe lipsită de ajutorul trebuincios și nu va putea lucra cu destul spor, cu destulă putere, pentru ajungerea scopurilor pe cari le urmărește. Ea nu va putea îndeplini cerințele ce i-se cuvin, iar publicul mare, în necunoștință de cauză, pe nedreptul o osândește.

Dacă nu putem ajuta direct, să ajutăm indirect, ca totuși să facem ceva, să jertfim ceva pentru cultura poporului român.

Despărțămintele „Asociațiunii“ vor recunoaște, aproape toate, lipsa unor bărbați destoinici și însuflețiți, cari cu toată bunăvoința să servească cauza despărțămintelor „Asociațiunii“.

Știm, că astfel de bărbați vrednici se vor afla în fiecare despărțământ și pentru un timp oarecare să și pun în serviciul cauzei. Dar nu peste mult ne trezim, că renunță la cinstea ce li s'a făcut, chemându-i în fruntea despărțămintelor, și se retrag pentru de a-și vedea de afacerile lor private.

„Nu lega gura bouului care rumegă“, zice sfânta scriptură. Intre membrii comitetelor din fruntea despărțămintelor, cei mai ocupați și mai activi (mai silitori), ar trebui să fie secretarii. Dela ei se pretinde mult, dacă se are în vedere o activitate (muncă) corespunzătoare.

Secretarul va trebui să poarte afacerile în scris, să cuture comunele din despărțământ, să țină prelegeri, să înființeze agenturi și biblioteci populare, să dea îndrumări și sfaturi, și cu deosebire, va avea să observe activitatea conducătorilor intelectuali dela sate. Ca cineva să poată săvârși munca aceasta, cu destulă bunăvoință și pricepere, se cere și o răsplată oarecare. Fără răsplata cuviincioasă, cu greu se vor putea afla oamenii, cari să se angajeze pentru un timp mai îndelungat și cu toată dragostea să conducă afacerile unui despărțământ, așa cum se așteaptă.

E de lipsă dar, să avem în fiecare despărțământ câte un bărbat anume retribuit (plătit), dela care să putem apoi și cere.

Despărțămintele nu au nici o avere, „Asociațiunea“ încă nu le poate veni în ajutor; urmarea este, că întreagă afacerea stagnează (stă pe loc), carul culturai noastre naționale se îngoadă și nu se mai poate urni din loc.

Băncile noastre ar putea să umple aceste goluri, fără ca ele să aducă vre-o jertfă deosebită. Spre acest scop nu se cere nici din profitul curat și nici din fondurile de binefacere. Se cere numai o sumă, pe care băncile și așa o dau an de an. Inceputul se va părea greu de îndeplinit, dar de fapt nu e nici o primejdie; ci din contră, o îmbunătățire a cauzei. Și aceasta va fi nu numai în folosul despărțămintelor Asociațiunii, ci chiar și al băncilor noastre.

Adunările generale ale băncilor să aleagă în fiecare direcțiune câte un bărbat, care să aibă îndatorirea a funcționa și ca secretar al despărțământului din raionul băncii. Tantiemele (plata în bani) ce le va primi ca membru în direcțiunea băncii, se vor privi nu numai ca răsplată a muncii de secretar, ci și ca răsplată meritată pentru informațiunile, ce va da în afacerile de

împrumuturi, ca un bun cunoscător al clientelei din raionul băncii, în serviciul căreia va sta.

Știu, că propunerea aceasta, deocamdată nu va afla peste tot locul consimțământul dorit. Cred însă, că nu peste mult, făcându-se luimnă în cauză, se va reveni asupra chestiei și cele mai multe bănci vor primi această idee de a lor.

Un început, tot cam în felul acesta, se practică de mai mulți ani și nimenea nu mai este contra.

Mi-ar plăcea să aud părerea, în această chestie, atât din partea conducătorilor noștri de pe la băncile românești, cât și a fruntașilor, cari muncesc prin diferite despărțăminte ale „Asociațiunii“. *Cinel.*

Observările redacției. Articolul acesta ne-a venit dela un colaborator extern al ziarului nostru. Publicarea o facem la loc de frunte, fiindcă avem în vedere însemnătatea unor constatări din acest articol, cum și aceea, că autorul, în urma unor împrejurări, e în măsură a cunoaște foarte bine stările ușoare sau grele, de cari se lovesc conducătorii „Asociației“, atât la centru, cât și prin diferitele despărțăminte.

Orișun s'ar privi lucrul, noi credem, că chestia aceasta merită a fi discutată. Pe lângă o chibzuială bună, realizarea unui plan ca cel de sus, numai bine poate aduce neamului nostru.

Bine înțeles, noi ne cugetăm la o activitate absolut nepărtinitoare, — ba am putea zice mai mult ideală — din partea fostorilor de secretari ai despărțămintelor. Nici decât doar, că prin așa ceva să se dea puțința cutărei sau cutărei bănci, ca în despărțământul respectiv al „Asociațiunii“ să câștige o astfel de influință și putere, care eventual ar putea fi în defavorul unei alte bănci, tot cum se cade din partea locului, dar care n'ar avea un secretar în comitetul despărțământului „Asociațiunii“.

Am făcut deja acum aceste observări, fiindcă recunoaștem, că la realizarea unei propuneri ca cea de sus, sunt a se considera o seamă de împrejurări. Aci am amintit, în treacăt, numai o singură împrejurare.

Asta nu însemnează, însă, că o idee bună și sinceră să nu fie adusă în publicitate. Din contră, tocmai prin discuțiile publice se lămuresc lucrurile. E drept, că dela băncile românești se cer câte toate 'n lume. Tot așa și dela „Asociațiunea“ noastră. Dorințele acestea nu se pot toate împlini. Dar, trebuie să recunoaștem, că pe lângă un ajutor împrumutat, orice oameni pot face mai mult la oaltă. Așa înțelegem noi și o tot mai mare strângere a legăturilor între băncile noastre, Asociațiune și viitoarele însoțiri sătești.

Chestia împăcării.

Nici în săptămâna aceasta nu se poate spune mai mult, decât că lucrurile înaintază foarte greu. Nu s'a publicat, că împăcarea ar fi peste putință; dar nu se poate spune nici aceea, că lucrurile s'au mai limpezit.

Se vestește însă, că la începutul acestei săptămâni, delegația de trei a comitetului nostru național (domnii Dr. Mihali, Dr. Maniu și Dr. Braniște) au avut din nou consfătuiri de mai multe ciasuri cu contele Tisa. Iar după cât suntem informați, deocamdată nu s'a ajuns la un rezultat mulțumitor, astfel că a rămas, ca consfăturile să se mai urmeze.

Ba Tisa a aflat cu cale să invite la Budapesta și pe vlădicii români, dintre cari până acum numai episcopul Hosu de la Gherla s'a învârtit mai mult prin Budapesta. Contra la aceea, că Tisa vrea să cunoască și părerile vlădicilor noștri, n'ar fi nimic de zis. Din contră, ar trebui să ne bucurăm, fiindcă ei cu atât mai bine vor apăra interesele bisericii și ale școalei.

Având însă în vedere, că arhierii ambelor noastre biserici și-au spus mai nainte ceea ce cer pentru biserici și școale, — avem acum convingerea, că ei de aceea au fost chemați la sfat, ca să contribuie la o împăcare mai domoală, să îndemne și arhierii pe reprezentanții partidului, ca aceștia să mai lase din cererile lor. Numai așa putem înțelege chemarea arhierilor noștri la sfat. Doar pe Tisa nu-l întrece nimenea în șiretlicuri!

Avem însă nădejdea, că vlădicii noștri își dau destul de bine seama asupra stărilor, prin cari trecem. Și ne vine a crede, că mai curând vor convinge pe Tisa de contrar. Il vor convinge, că azi poporul românesc e una dintr'un colț de țară până la celalalt, de la vlădică până la opincă. Avem nădejdea, că în fața arhierilor noștri apar azi chipurile marețe ale unui Șaguna și Șuluț, cari atât de strălucit au apărat interesele poporului românesc în anii 1848 și mai târziu.

Altcum nici nu se poate să urmeze ei, pentru că atunci ar însemna, că ei nu mai sunt vlădicii noștri, ci ai congruei și ai ajutoarelor de stat.

Ca ceva tot mai tare bătător la ochi este împrejurarea, că din partea conducerii partidului nostru nu se dau destule lămuriri, fie și mai peste tot, mai pe dintreregul, fără multe amănunte. Lucrul acesta a fost remarcat în diferite rânduri de aproape toate ziarele noastre.

Imprejurarea, că conducerea partidului nu ține mai mult seamă de această dorință a lumii românești ne miră și din cauză, că gazetele ungurești au adus cu mult mai multe amănunte, ca foile noastre. E drept, că multe din aceste știri ungurești au fost minciuni și închipuiri, dar au fost și de aceea, cari au cuprins adevărul, iar noi am trebuit să le cetim mai întâiu în foi ungurești, apoi în cele românești.

Tocmai multele născociri ale foilor ungurești ar trebui să îndemne conducerea partidului, ca să lămurească mai bine lumea românească. Tisa, de pildă, lămurește mereu lumea ungurească, prin vorbirile lui din dietă și în alte adunări. O să vedem la urmă, că dat-a el mai mult, decât a mărturisit înainte de încheierea consfăturilor!?

Să nu fim rău înțeleși. Avem toată încrederea în conducerea partidului, dar și

nem a lămurii lucrurile într'atâta, că, — în urma mai multor scrisori, ce zilnic le primim din sânul cetitorilor noștri, — masele poporului dorește: o ținută energică; drepturi naționale cum se cade, ori nimic; o pace cinstită și mulțumitoare pentru întreg neamul nostru, ori dacă nu să se ducă Tisa cu ea tot în colo; ba alții nu mai vreau peste tot să audă de pace, fiindcă și-au pierdut orice încredere în cărmuitorii de azi.

Iar că poate cei din urmă au mai multă dreptate, ne-o dovedește chiar acum, — în zilele de „împăcare“, — felul cum e croită legea despre noua împărțire a cercurilor electorale pentru dietă. Cetiți, iubiți cetitori, acest articol, și-apoi vă întrebați: e cu putință o pace cinstită cu astfel de cărmuitori?! Noi răspundem, că, între astfel de împrejurări, e cu neputință!

Impărțirea cercurilor electorale pentru dietă.

Acum câteva luni am scris, că în dietă s'a votat o nouă lege, pe baza căreia se vor face în viitor alegerile de deputați pentru dietă. Deputații noștri români au combătut această lege în dietă, cerând o lege mai liberă. De asemenea s'a scris mult atunci contra noii legi. Din partea Românilor s'a cerut o lege pe baza dreptului de alegere universal, egal, secret și după comune. Maghiarimea a votat însă o lege, care dă dreptul de votare numai celor ce știu ceti și scrie și au isprăvit cel puțin 6 clase la școala poporală, iar la alții dacă plătesc o anumită sumă de bani în dare. Această stare de lucruri n'a adus, deci, nici un bine poporului nostru, ci ne-au pus o nouă piedecă, fiindcă, în urma stărilor maștere dela noi, o parte mare a Românilor nu știu scrie și ceti, s'au n'au absolvat 6 clase.

Dar ceea ce am fi putut biată ajunge, vine acum să ne iee cu o nouă lege. Anume: se vor împărți din nou cercurile electorale. Asta se face însă de așa, că de pildă în Transilvania vor fi în viitor numai 65 pe când în trecut erau 74 cercuri electorale. (Iar dupăcum se știe, fiecare cerc alege un deputat în dietă). Aci va cugetă cetitorul, că poate în țara întreagă s'au împușinat cercurile. Lucrul nu stă nici așa, ci din contră, în cealaltă parte a Ungariei s'au înmulțit cercurile electorale, astfel că în viitor în toată Ungaria (laolaltă cu Transilvania) vor fi 435 cercuri, pe când până acum erau numai 413. Vor fi adevărat cu 22 mai multe. Asta e întâia nedreptate, atât de mare, cât e de lung drumul de aici până la Budapesta, unde haiducul de Tisa ar vrea să ne „împace“.

A doua nedreptate este, că adevărata împărțire a cercurilor e lăsată la chibzuială „binevoitoare“ a ministrului de interne. Legea de acum rânduește numai numărul cercurilor și locul de alegere pentru fiecare comitat. Că ce comune să se țină, spre pildă de cercul Nocrichului nu hotărăște legea cea nouă, ci asta o va rândui ministrul. Legea spune numai, că comitatul Sibiiului va avea în viitor 5 cercuri (până acum au fost 6), iar locul de alegere va fi în Sibiu, Sebeșul săsesc, Săliște și Nocrich. Acum vine la rând ministrul, care apoi le sucește și răsucește, împarte comunele după șiretlicuri grozave, le amestecă peste oalaltă, ca apoi la alegeri să se poată lua bine la sfadă între ei Români cu Sașii, sau Români cu Maghiarii. Iar dacă pe deasupra se mai pun la cale și corupțiile cu bani, terorismul și câte toate — alegerea

„liberă“ e sigură, ca 'n Ungaria nicăiri în lume!

Intre astfel de împrejurări, după noua lege electorală și cea cu împărțirea cercurilor, noi Români vom sta mai rău ca în trecut. Până acum n'am putut alege deputați mai mulți, în urma mișelilor dela alegeri; aveam însă în o mulțime de cercuri majoritate (partea cea mai mare) de alegători români. Pe viitor cercurile cu majoritatea alegătorilor români vor fi mai puține, astfel că cele peste trei milioane de Români abia vor putea alege câțiva deputați. Unde e aici dreptatea, unde sunt aici semne, cari să ne îndemne la „pace“?

Cu totul altcum tractează guvernul pe Sași, fiindcă ei, vezi Doamne, nu sunt periculoși pentru stat, cum susține despre noi. Cercurile cu majoritatea alegătorilor Sași se vor înmulți. Ei aveau până acum 13 cercuri săsești sigure, iar în viitor vor avea 14, deși, peste tot luat, cercurile ardelenene au scăzut dela 74 la 65.

Pe-a cui socoteală merge, deci, împușinarea cercurilor ardelenene? Pe-a Românilor! Numai Sașii și Maghiarii câștigă pe urma noii împărțiri. Dar să lăsăm să urmeze unele date scurte asupra noului proiect de lege, care a fost prezentat dietei în ședința din Sâmbăta trecută.

Noul proiect de lege se compune numai din trei paragrafi, dar destul de draconic întocmiți pentru a încătușa libertatea unui popor de milioane. Numai cât asta nu le va izbuti pentru totdeauna! Dintre cei trei paragrafi, primul stabilește numărul cercurilor după comitate și orașe. Anume: 435 cercuri față de 413 din trecut. Paragraful al doilea spune, că împărțirea cercurilor, în sânul comitatelor și orașelor, o va face ministrul de interne printr'o ordinațiune deosebită. Această ordinațiune se va prezenta dietei numai de formă, având dieta a o lua simplu la cunoștință. Prin paragraful al treilea se scoate din valoare legea de până acum.

În comitatele cu majoritatea locuitorilor români, sau cu un număr mai însemnat de alegători români, numărul cercurilor e următorul:

Alba inferioară: va avea 4 cercuri (până acum au fost 7). Locurile de alegere: Vințul de jos, Alba-Iulia, Ighiu, Aiud (Ocna cade, fiindcă și așa o cuprindeau Români!!).

Arad: 7 cercuri (au fost tot 7). Locurile de alegere: Boroșineu, Boroșsebiș, Aletea, Chișineu, Pecica, Maria-Radna, Șiria.

Bistrița-Năsăud: 3 cercuri (au fost două). Locurile de alegere: Bistrița (cerc nou, pentru Sași), Șieul-mare, Năsăud.

Bihar: 12 cercuri (au fost tot 12), între cari Beiuș, Aleșd, Ceica, Margita.

Brașov: 5 cercuri (au fost 4). Locurile de alegere: Orașul Brașov 2 cercuri, Feldioara, Săcele (cerc nou înființat pentru Ciangăi), Ghimbav.

Cena: 3 cercuri (au fost tot 3). Locurile de alegere: Batania, Macău, Nădlac.

Făgăraș: 2 cercuri (au fost tot 2, deși e locuit de atâta amar de Români). Locurile de alegere: Făgăraș și Arpaș.

Trei-Scaune: 5 cercuri (au fost tot 5). Locurile de alegere: Chizdioara, Covasna, Aita mare, Sângeorgiu, Uzon.

Hunedoara: 5 cercuri (au fost 6). Locurile de alegere: Deva, Iliă-murășană, Petroșeni, Orăștie, Hunedoara.

Târnava mică: 3 cercuri (au fost tot 3). Locurile de alegere: Diciosânmărtin, Ibașfalău, Hususău.

Cluj: 4 cercuri (au fost tot 4 și să vede că nu le-au împuținat, fiindcă Românii alegători n'au majoritate față de Maghiari). Locurile de alegere: Huedin, Hida, Cojocna și Teaca.

Caras-Severin (Bănat): 8 cercuri (au fost numai 7, dar acum le împart de așa, că Românii vor avea să ducă lupte înverșunate contra celor pripășiți printre ei). Locurile de alegere: Balinț, Bozovici, Caransebeș, Lugoj, Birchiș, Oravița, Orșova, Reșița.

Maramurăș: 6 cercuri (au fost tot 6), între cari Ocna-Șugatag, Vișeu și Sighet.

Murăș-Turda: 4 cercuri (au fost 5). Locurile de alegere: Ghernesig, Bandul de Câmpie, Sereda Nirășăului (Nyărădszere-ta), Reghin.

Târnava mare: 4 cercuri (au fost tot 4). Locurile de alegere: Cohalm, Mediaș, Sighișoara, Agnita.

Sătmar: 8 cercuri (au fost tot 8), între cari Baia mare, Carei, Șomcuta mare, Seini.

Sibiu: 5 cercuri (au fost 6). Aici se fac unele din cele mai mari schimbări. Cercurile Cisnădie și Cristian se desființează. În loc de cercul Cristianului se înființează al Săliștei, iar alegătorii dela Cisnădie îi vor înglodă în mare parte la Nocrich, pentru a le asigura Sașilor majoritatea. Tot așa vor trece la cercul Sebeșului săsesc comunele săsești din fostul cerc al Cristianului, ca astfel să-i scape pe Sași și acolo de groaza Românilor, cari la alegerile din urmă îi pusese pe Sași pe gânduri. În cercul Săliștei vreau să adune toate comunele românești, ca astfel, mila ta Doamne, să aibă și Românii un deputat sigur! În Sibiu-orăș n'avem decât o mică minoritate, în Sibiu-suburbii poate peste vremuri vom putea ajunge în majoritate. Iată, deci, cum e reprezentat în dietă un comitat locuit de peste 100 mii Români și nici 50 mii Sași!

Sălagiu: 4 cercuri (au fost 5). Locurile de alegere: Cehul-Silvaniei, Tușnad, Zălau, Șimleul-Silvaniei.

Solnoc-Dobâca: 5 cercuri (au fost 7). Locurile de alegere: Dej, Beclean, Lăpușul-unguresc, Ileanda mare, Gherla.

Timiș: 9 cercuri (au fost tot 9). Locurile de alegere: Buziaș, Ciacova, Biserica albă, Becicherecul mic, Lipova, Moravița, Receaș, Aradul nou, Vinga.

Turda-Arieș: 3 cercuri (au fost 4). Locurile de alegere: Vințul de sus, Ludoș, Turda.

Torontal: 13 cercuri (au fost 12), în-

tre cari Becicherec, Chichinda, Sânmiclăușul mare etc.

Dintre orașe, s'au sporit cercurile în următoarele: Budapesta va avea în viitor 22 cercuri (până acum au fost numai 9), Arad 2 (a fost 1), Győr 2 (a fost 1), Cașovia 2 (a fost 1), Oradea mare 2 (fost 1), Pojon 3 (fost 2), Seghedin 3 (fost 2), Timișoara 2 (fost 1).

Căutând a ne da seama de împărțeala cercurilor, din punctul de vedere al naționalităților nemaghiare din țară, trebuie să facem dureroasa constatare, că această împărțeală e peste tot locul făcută în paguba naționalităților, iar pentru noi Românii, e din cale afară de mizerabilă această lege. Pe socoteala noastră se cocoțează Sașii și Maghiarii, ba chiar și Ciangăii, în atâtea cercuri!!!

E drept, că încă nu sunt numite comunele, cari se vor ține de cutare și cutare cerc, dela cecece atâră în urma urmei majoritatea alegătorilor unui cerc. Dar aceasta o va îngriji ministrul de interne, prin ordinațiunea susnumită, care desigur va fi cu mare „bunăvoință“ față de noi. După cât se poate da cu socoteala de pe acum, noi vom putea avea, — dar nici asta nu e peste tot locul sigur, — o majoritate românească în următoarele cercuri:

În comitatul Aradului: la Boroșineu, Boroșsebeș, Chișineu, Rodna, Șiria.

Alba-inferioară: Poate la Vințul de jos și Ighiu.

Bistrița-Năsăud: la Năsăud.

Bihor: Cumva la Beiuș și Ceica.

Brașov: nicăiri.

Cianad: tot așa.

Făgăraș: Făgăraș și Arpaș (aci avem majoritate, fiindcă toți locuitorii sunt Români și nu pot aduce lăpădături afară din comitat, dar în schimb sunt numai 2 cercuri. Ne mirăm, că n'au făcut cumva un singur cerc din întreg comitatul, sau să-l fi șters cu totul dintre comitate! Doar ăștia de sus sunt în stare să pornească toate minunile! Numai cât, nu știm zău, până când le va mai merge tot așa!)

Hunedoara: Orăștia și poate la Ilia murășiană.

Târnava mică: nicăiri.

Cluj: tot așa.

Caras-Severin: Caransebeș, Lugoj, Oravița.

Maramurăș: nicăiri.

Murăș-Turda: asemenea.

Târnava mare: tot asemenea.

Sibiu: Săliște (Sebeșul săsesc a fost asigurat deocamdată pe seama Sașilor, dar nu știm până când!)

Sătmar: Cumva Șomcuta mare.

Sălagiu: Poate Șimleu și Cehul Silvaniei.

Timiș, Torontal și Turda-Arieș: nicăiri.

Iată, iubite cetitor, cum va fi reprezentat în dietă un popor de peste trei milioane, aproape patru. Noi suntem, spre pildă, numai în Ardeal, — afară de Bănat și celelalte părți ale Ungariei, — **de zece ori mai mulți ca Sașii**. Cu toate acestea nu știm, dacă vom putea scoate la vreme atâția deputați, ca ei, cari pe lângă noi sunt numai o mână de oameni. Dar, vezi Dumneata, Sașii nu sunt periculoși pentru Maghiarime, pe când noi Românii trebuie ținuti tot înapoi dela toate drepturile cetățenești. Noi suntem buni numai de-a umplea Bosnia și Herțegovina cu noi, — ca astă iarnă, — iar când în trecut a intrat vr'o armată în foc, contra dușmanului, Românii au fost puși în rândurile cele dintâiu. Urmarea a fost totdeauna, că Românul s'a luptat cu vitejie pentru patria sa, care apoi, în loc să-i îmbunătățească soarta, îl dă mereu înapoi, deși e recunoscut în armată, că *Românul e cel mai bun soldat*.

Iată soarta amară a poporului nostru: Tu ești bun numai ați jertfi viața pentru țară și a plăti dări grele, din care să se îngrașe câte lăpădături din lumea mare. Iar când ești la rând a primi și tu drepturi cetățenești, atunci te dă înapoi, atunci te osândește la suportarea atâtor năcazuri, numai și numai fiindcă ești Român, fiindcă ții la limba și legea ta, dupăcum fac toți oamenii din lume. Ceeace pentru asupritorii nostri cărmuitori dela guvern e o mândrie, — la noi se ia ca „tradare“, „agitație“ și alte batjocuri.

Dar roata lumii se învârte mereu-mereu... O vorbă românească zice, că „după ploaie urmează soare“, iar „după rău, bine“ — Un popor de milioane nu-l mai pot „zdrobi“ azi asupritorii nostri, nici dacă s'ar pune ei tot în cap; mai curând își vor rupe ei capul, decât să ne zdrobească pe noi. Viitorul va arăta...

Cu paloșul.

102

Epopee vitejască din vremea descălecatului Moldovei de Radu Rosetti.

(Urmare).

— Mario, zise el, cu un glas rugător, pare n'ai să-mi zici nici o vorbă bună? Uitat-ai cu desăvârșire trecutul? oare în inima ta nu mai stă ascunsă nici o urmă de dragoste? Mario! Eu sunt Ștefan logodnicul tău, acel care a știut să deștepte iubirea în sânul tău de fecioară, acel pe care îl aleseseși pentru ați fi tovarăș pe viață și în a cărui inimă icoana ta n'a fost ștearsă nici măcar o clipă! O, Mario, numai o vorbă bună, numai un cuvânt pornit din inima ta!

Maria se ridică în picioare și se uită țintă în ochii lui.

— Ștefan Stroici, zise ea, cu un glas care tremură deși se vedeau silințele ce și

le da pentru a-l face hotărât, de ce te încerci în zadar să deștepti un trecut care trebuie să fie îngropat pe vecie? Cavaleresc este să mă faci cu de-a sila să ascult vorbele tale când soarta m'o dat în mâna voastră? Mărinimos este să-ți întrebunțezi izbânda pentru a sili pe soția altui om care poartă pinteni de aur să asculte vorbele unei dragoste ce, dacă odinioară am împărțit-o, s'o făcut nelegiuită când eu mi-am dat credința altuia? Află încă odată că zădarnice îți sunt încercările și că voiu ține cu sfințenie credința jurată soțului care m'o mântuit de o soartă îngrozitoare! Încă odată, dacă ești vrednic de pintenii ce-i porți, dă-te în lături și lasă-mă să trec!

— Ah, strigă Ștefan cu desnădăjduire, moartă este iubirea ta! și, dându-se în lături, o lăsă să treacă.

Mai rămase câteva clipe lângă prag, privind după dânsa până ce dispărî în odaia ei, apoi, plecând capul, părăsi și el sala prin ușa opusă.

Nu avuse vreme să se depărteze mult, când perețele de lângă chipul Mântuitorului răstignit se deschise fără a face șgomot și se închise iar asupra Cavalerului Albrecht.

El nu pierduse un cuvânt din cuvintele schimbate de Maria cu Ștefan; pricepuse tot și ochii îi erau acuma plini de lacrimi.

— Biata copilă! zise el cătră sine cu jumătate de glas. Cât trebuie să fi suferit de când știe că frumosul ei logodnic trăiește, iar ea trebuie să-și piardă tinerețile lângă un ghiuj bătrân și gârbovit ca mine! O! voiu ști să fac ca chinul ei să nu se mai prelungească vreme îndelungată! Îi voiu răsplăti cei patru ani de fericire fără seamăn, neașteptată, ce mi i-a dat, voiu ști să părăsesc această lume la vreme pentru ea să poată avea încă mulți ani de fericire pe lângă acel ales încă din tinerețe.

Se auzeau acuma pași venind spre sală și în curând intrară pe ușă Părintele Isaia, cu Stroici și cu Mihai. La vederea Cavalerului se opriră pe loc. Dar Albrecht înaintă

Dela sate.

Din Agnita.

În timpul din urmă s'a pornit și pe la noi o mișcare spre bine și înaintare. Fiind în Agnita vr'o 45 de învățăcei, tot cam atâtea calfe la felurite meserii, precum și câțiva măiestrii de sine stătători, dl Dr. R. Curta, avocat în Agnita, a pus la cale un lucru bun pentru aceștia: a făcut niște statute, pentru a-i aduna într'o reuniune cu numele: a sodalilor și meseriașilor din Agnita și jur. Statutele sunt înaintate spre întărire.

În Noemvrie anul trecut, în urma unui apel dat de susnumitul domn, s'au adunat în școala din Agnita mulți sodali și meseriași din loc și jur, pentru a se constitui. După deschiderea ședinței, arătându-se scopul întrunirii, s'a purces la alegerea conducătorilor. De președinte a fost ales Dr. R. Curta, avocat în loc; Vice-președinte Nicolae Sumea învățător în Ghijasa; Cassar Ioan Miclea, comerciant în Agnita; notar Eugen Muntean învățător în Agnita. După constituire s'a făcut înscrierea membrilor. Ca membrii fondatori cu taxa de 10 coroane s'au înscris 34 inși. Membrii ordinari cu taxa de 2 coroane pe an 17 inși. La propunerea președintelui s'a aclamat de membru onorar părintele Ioachim Părău.

La urmă președintele a mai ținut o vorbire instructivă pentru meseriașii noștri, îmbărbătându-i la muncă și unire. Învățătorul I. Muntean a vorbit despre folosul și însemnătatea meseriilor, dând povești bune pentru înaintarea breslei meseriașilor noștri. Ca loc de întrunire pentru membrii reuniunii li se ofere, pe lângă o mică chirie, o odaie din edificiul școlii gr.-or. din loc, unde li se vor pune la îndemână jurnale și cărți folositoare pentru citire și distracție.

Pentru sporirea fondului Reuniunii meseriașilor, harnicul învățător Muntean a aranjat cu feciorii și fetele din Agnita o petrecere teatrală în sara de 6 Ianuarie n. c., sprijinit fiind materialicește de președintele reuniunii Dr. Curta, protopopol I. Muntean și Dr. S. Chețian, avocat în Agnita. S'au jucat: „Piatra din casă“, „Impletește, despletește“ și „În sat la Tânguești“. Piesa din urmă, în care rolul principal l'a predat tinărul scriitor la avocatul Curta, Victor Stirbeț, a avut bun efect pentru tinerime,

de a se feri de beutura rachiului. La finea producției părintele Ioachim Părău din loc a adresat membrilor reuniunii o frumoasă vorbire.

După aceea au urmat jocurile, între cari câțiva elevi de 12—13 ani, sprinteni, cu pene de curcani, — îți era drag să-i privești ca pe niște pitici din povești, — au jucat Călușerul și Bătuta, instruați fiind de zeșul lor învățător.

Fiind anul rău și oamenii lipsiți de bani, venitul a fost numai de 110 coroane, din care după detragerea cheltuielilor au mai rămas 12 coroane pentru fondul Reuniunii.

Unul din ceice au luat parte la producție.

Din Nireșul-Almașului.

Intrită serbătoare a fost pentru poporul din Nireșul-Almașului ziua de anul nou 1914. Anume tinărul și harnicul învățător Gavril B. Bene, — din cele văzute cred, că și cu ajutorul preotului local, — și-a luat osteneala asupra sa de a instrui tineretul comunei pentru un frumos teatru dela țară împreună cu cântări.

Din programul constător din 9 puncte „Ruga dela Chiseteu“ a reușit foarte bine, achitându-și fiecare diletant rolul său. Cuvântul de deschidere la ținut subnotarul, iar cuvântul de încheiere dl preot din loc Șancu, spunând prin cuvinte bine tălmăcite însemnătatea teatrului și îndemnând poporul, — care a umplut marea sală de învățământ, — a sprijini aceste porniri frumoase și pe viitor. Laudă celor din fruntea poporului!

Din Poiana-Sibiului.

„Reuniunea meseriașilor și neguțătorilor“ din Poiana-Sibiului și-a ținut în 6 Ianuarie 1914 a 11-a adunare generală ordinară. Cu prilejul acesta s'au înscris mai mulți membri la Reuniune, între cari și dl Constantin Mănuțiu, măiestru cojocar, fost membru ordinar, dar acum plătind taxa de 50 coroane s'a făcut membru pe viață. I-se aduce și pe aceasta cale mulțumită atât dânsului, cât și dlui Nicolae Oprian, notar în Jina, pentru donațiunea făcută Reuniunii noastre, care donațiune constă din 13 cărți în valoare de 19 coroane. Servească de pildă și altora! Poiana în 18 Ianuarie 1914. Nicolae Ban, vice-prezident. Nicolae Fântână, secretar.

Răvaș din Sălaj.

Din Lupoia. Ca corespondent extern al „Foi Poporului“ și abonat aproape dela înființarea ei, mi-a plăcut să dau câte un răvaș bun sau rău din jurul acesta, ca să stărnesc întrecere în ce e bun și core-gare în ce e rău.

Tinerimea din comuna noastră Lupoia ieșită din școală nu e lăsată „pradă uitării“, ca în satele din jur, unde și viața ar fi mai prielnică, — ci în sările săptămânei convine la școală, unde atât aceștia cât și alți analfabeți sunt instruați prin zelul învățător dl Ioan Micu dela Făgăraș.

Iar în 19 Ianuarie 1914 tinerii: Florian Rusu, Lazarea Lungu, Simion Pop, Vasile Ciclea, Maria Murășan, Ileana Lungu și Viorica Murășan și cu sprijinul activ-moral al dlui învățător din Brusturi George Bobanga, iar dl învățător Micu făcând pe regizorul, pe o bină frumos alcătuită în sala școlii, au predat în sala ticsită de țărani piezele teatrale: „Sluga la doi stăpâni“ de Bârsan, „Cinel-Cinel“ de Alexandri și hazlia poezie „Șaua Țiganului“ de Speranță, cu un succes strălucit atât material, cât și moral. În aranjare ne-a dat frumos sprijin dl T. Dragomir proprietar și I. Murășan, primar comunal în loc.

E de însemnat, Onorată Redacție, că dl Trenca preot local, nu numai că nu s'a arătat și n'a pus piciorul în școală cu aceasta ocazie, ca să îndemne poporul la îmbrățișarea a astorfel de întreprinderi, cum se cădeă din partea unui adevărat părinte sufletesc, dar a împedecat în pregătire și aranjarea celor de lipsă în preajma producției, cu aceea, că a nuzuit să ducă pe învățătorul-cantor cu „Iordanul“, deși acela și-a pus corespunzător suplent. Ba paremi-să, la îndemnul Sfinției Sale din Lupoia, nici alți preoți din jur n'au participat.

Rezultatul material, subtrăgându-se toate cheltuielile, a fost 14 coroane în favorul școlii din loc și 14 cor. în favorul „Asociațiunii“, înscriindu-se cei 7 diletanți, — cari acum a 6-a oară s'au produs pe scena teatrală din loc, — ca membrii ajutători la „Asociație“ pe anul 1914.

Celor doi Olteni, domni învățători Micu și Bobanga, le zic, că bine își cunosc agorul lor încredințat, n'ar fi rău, dacă ar avea cât de mulți învățători și mai cu seamă în Sălajul nostru!

Ioan Lungu Mironceanul.

spre dânsii și, desprinzând spada, o întinse lui Stroici, zicând românește:

— Sunt Cavalerul Albrecht de Wolkenstein căruia Craiul Ungarii i-a încredințat paza acestei cetăți. Oștenii mei sunt uciși sau în mâinile voastre, nu-mi mai rămâne decât să mă predau și eu. Fiindcă am a face cu un bărbat care poartă pinteni de aur, nădăjduesc că el se va purta față de mine și de ai mei după obiceiurile cavale-rești și că va încuviința răscumpărarea noastră.

— Sunt kneazul Ștefan Stroici, namestnicul Voevodului Bogdan în Moldova, răspunse Ștefan Stroici. Port pinteni de aur și știu cum să mă port față de un Cavaler viteaz, învins de o soartă potrivnică. Nu primesc răscumpărarea, dar vă voi lăsa, pe Dumneta și pe soția Dumitale, pe celălalt Cavaler, pe oștenii voștri și pe capelanul vostru să plecați chiar de astăzi în Țara Ungurească, cu armele și cu tot avutul vostru mișcător, vite și lucruri de tot soiul. Iar spada păstrează-o, nime nu va ști s'o

mănuiască mai bine decât Dumneta.

— Și ce ne ceri în schimb? întrebă Cavalerul cu bănuială.

— Cuvântul Dumitale că vreme de șase luni nu vei purta armele împotriva lui Bogdan și a oamenilor săi...

— Și arătarea tainiții prin care ai făcut pe Balc scăpat, întrerupse călugărul.

— Voevodul a scăpat? întrebă Cavalerul.

— Da, zise Stroici, Păunașul Codrilor, voinicul care este de față, l'a urmărit până la un loc și iar s'a întors înapoi, căci s'a încredințat că caii lui nu vor putea să ajungă caii fugarilor.

Cavalerul zâmbi.

— Caii fugarilor sunt cei mai buni cei am. Ei totdeauna stau înșeuși noaptea întreagă spre a fi gata în asemenea împrejurări. Ne vom lega să nu purtăm armele împotriva voastră vreme de trei luni și vă voi arăta tainița prin care a scăpat Voevodul, dar sunt dator, mai înainte de

toate, să mulțumesc Păunașului Codrilor pentru binele ce l'a făcut astă primăvară soției mele. Este acuma vreme să-i mărturisesc că, dacă mult l'am urmărit, nu l'am privit nici odată ca pe un lotru și, din potrivă, de mult bănuiesc că el este un oștean care se luptă pentru un scop mare. Dă-mi voie să-ți string mâna.

Nimic nu putea să fie pentru Mihai mai măgulitor decât cuvintele acestui bărbat, cunoscut tuturor nu numai ca oștean viteaz și priceput, dar și ca o adevărată icoană a cinstei; el strinse mâna care-i era întinsă cu o adevărată evlavie.

De amiază Cavalerii amândoi, cu Maria, cu Părintele Ambrosie, cu oștenii și cu parte din slugi, plecară călări spre Țara Ungurească. Treizeci de oameni de ai Păunașului Codrilor, cu Ion Creangă în frunte, îi însoțeau; vitele și lucrurile lor aveau să plece a doua zi sub paza altor Români. Pe turnul cel mare al Cetății falfăia acuma, în locul steagului unguresc, banderiuul Voevodului Bogdan.

Din Vurpăr.

Duminecă, în 25 Ianuarie st. n. 1914, tinerimea gr.-cat. din Vurpăr sub conducerea harnicului învățător Ioan Cetean și cu sprijinul tinărului preot Rinea, a dat o producțiune corală-teatrală foarte bine succasă. S'au cântat frumoasele bucăți: Morarul, Trecui valea, Bađe pentru Dumneata, Moara, Ca o zi de primăvară. S'au jucat piesele populare: Așa a fost să fie, Sara pe uliță și Țiganul cătană. În pauză un grup de mândri feciorași au jucat Călușerul și Bătuta. Pentru reușita acestei producții a ostentat mult învățătorul Cetean, care muncește cu drag pentru ridicarea și luminarea poporului atât în școală, cât și afară; înființând, după cum am aflat, și o reuniune „Raiffeisen“ în comună. După cât am observat, tinărul preot Rinea, care se află numai de scurt timp în acest sat, e condus de acelaș dor, ca și învățătorul: să servească intereselor poporului. Ba am nădejde, că acești conducători, lucrând mână 'n mână, vor face să mai aud vești frumoase din aceasta comună, în care am fost acum primădată.

De încheiere, vă mai comunic dle redactor, o veste nu prea îmbucurătoare și anume: Românii noștri de aici au aflat de potrivită ocazia să ne arete și nouă oaspeților, că se țin de două biserici. Greco-orientalii n'au luat parte nici unul la petrecerea uniților. Aceștia nu s'au așteptat la așa ceva, ba au chiar contat la sprijinul lor, căci, după cum știu, până acum au trăit foarte bine la olaltă. Și-mi țera rușine s'aud, cum primarul comunei, un Sas, vorbea de aceasta boicotare, încât îmi venea să strig cu vorba: perirea ta, din tine Române!

Am amintit acestea, nu cu gândul să învrăjesc mai mult pe Vurpăreni, ci cu dorul ferbinte să aud, că cei păcătoși își vor cunoaște greșala, iar la anul îi vom vedea la o altă petrecere uniți în cugete și 'n simțiri.

Cor.

Avis.

Toți abonații, când trimit bani sau alte scrisori, sunt rugați a ne scrie și numărul de pe fașia sub care primesc foaia. Asta e de lipsă pentru orientarea noastră asupra mai multor lucruri.

LVII (57).

In care Vidra află lucruri care o nemulțămesc.

Dupăce ucisese pe Hans, Vidra alergase într-o fugă spre Humulești. Inima îi eră sfâșiată atât de groaza sfârșitului cumplit care amenința pe Mihiu cât și de durerea ce-i pricinuia necredința lui, căci nu se îndoiă măcar o clipă că țaranul care însoțea pe Ileana, când o întâlnește Balc, eră Păunașul Codrilor. Ce căută el în tovărășia ei? Era vederat că ea era cea care-i furase iubirea lui Mihiu. Era hotărâtă să se răzbune în chip grozav asupra ei dar, mai înainte de toate, Mihiu trebuia scăpat, dacă mai era vreme să-l scape. Ce departe-i părea Bacăul! (Ea nu mai alerga, sbură sărind peste gârle și peste șanțuri.

Dar deodată, piciorul ei călcă în desert și ea veni peste cap, într'un șanț adânc dela marginea satului. Capul i se lovî cu atâta putere de o piatră încât leșină. După mai bine de două ciasuri, răceala nopții

Din dietă.

S'a votat o lege pentru înmulțirea numărului recruților cu zeci de mil. Se mai cer apoi și alte sute de milioane coroane pentru cheltuelile armatei.

Șoviniștii maghiari au atacat în dietă pe contele Czernin și pe foștii miniștri români Filipescu și Ionescu, pentru vorbele lor atât de lămurite, publicate și de noi în numărul trecut.

După scandalurile întâmplare în dietă mai zilele trecute, despre ceea ce am scris și noi, deputații din opoziția maghiară n'au mai luat parte la câteva ședințe. Dar pe guvern și partizanii lui nu i-au supărat de loc lucrul acesta. Din contră, nemai venind în dietă opoziția, mamelucii guvernului au votat iute și de grabă legea pentru reforma presei, iar după aceea, tot așa de iute și la poruncă, au votat legea pentru urcarea numărului recruților, împreună cu câteva sute de milioane, noui cheltueli pentru armată.

Cu această lege ne-am ocupat mai de aproape în Nr. 40 din anul trecut, pe când s'a fost pornit mișcarea cu urcarea cheltuelilor pentru armată. Atunci am arătat pe larg cât de mult trebuie să jertfim pentru armată, în urma căror împrejurări azi-mâne bietul om sărac trebuie să lucre numai pentru dări și alte contribuții, ce ne cere statul.

În urma acestei legi numărul recruților se urcă cu 31,300 soldați, dintre cari 18 mii vin la armata comună, 6000 la honvezime și 7300 la landwer. Astfel, de acum înainte, se vor asenta (lua la armată) în Ungaria 106 mii 694 recruți în fiecare an.

Alte sute de milioane se mai cer pentru comandarea de noi arme și haine, precum și pentru acoperirea cheltuelilor avute în anul trecut cu mobilizarea.

Dar ce le pasă mamelucilor guvernului!? Ei pot să voteze astfel de legi, fiindcă lor nu le mai pune nime pușca 'n spate, nici nu le cere darea, ori are, ori n'are de unde s'o dea! Cu totul altcum ating aceste legi pe păturile mari ale poporului de jos!

Aceste stări sunt atât de grele, încât ne-ar trebui să scriem foi întregi numai asupra lor. Dar neavând așa mult loc, trebuie să ne mărginim de astădată numai la o scurtă schițare a celor petrecute în dietă.

de Septembrie o aduse iar în simțiri. Voi să se scoale, dar o durere cumplită la piciorul stâng o silî să se puie jos. Iși pipăi piciorul, nu era rupt dar scrintit, nu-i era cu putință să se ție pe dânsul. Atunce deodată își aduse aminte de primejdia în care se află Mihiu, de necredința lui, deuciderea lui Hans.

Se ridică din nou hotărâtă, răzământându-se numai pe piciorul drept. De mers în pădure la dealul Osoiului nici nu era de gândit: trebuia să meargă la gazda ei din Humulești, să ieie un cal bun cu o călăuză și să plece spre Bacău. La câțiva pași se zărea o îngrăditură de pari împrejmuit casa din marginea satului. Se târi pe brânci până la acea îngrăditură, iar odată ajunsă acolo, se sprijini pe dânsa, apoi prin sărituri, dar mai mult cu ajutorul mânilor, își făcu încet drumul spre casa vădanei. Nu îndrăzneă să strige pentru a cere ajutor, căci aveă prea puțini cunoscuți în sat și se temeă să nu fie oprită, întrebată și poate apucată a doua zi pentru moartea lui Hans.

în zilele trecute, când cu votarea acestor legi.

Vorbele răspicate, pe cari le-a spus ministrul austro-ungar la București, contele Czernin, cum și declarațiile făcute de foștii miniștri ai României Filipescu și Ionescu, au scos din sărite pe șoviniștii maghiari. Aceștia au răcnit ca turbați la auzul vorbelor celor trei bărbați. Din cauza aceasta, în săptămâna trecută toți corifeii politici maghiari nu se ocupau cu nimic mai mult, ca cu declarațiile bărbaților susnumiți, pe cari le-am publicat și noi în numărul trecut.

Ba guralivii de deputați din opoziție au însărcinat pe contele Betlen, ca acesta să întrebe pe Tisa în dietă, că: Ce-i cu Czernin? de ce părătește el așa pe Români? doar acesta, adevărat Czernin, deși e ministrul Austro-Ungariei la București, încă a declarat pe față, că dacă Maghiarii nu vor da drepturi Românilor din Ungaria, atunci România se va înstrăina și mai tare de Monarhie. Așa ceva, cum se poate să vorbească un ministru austro-ungar? Asta însemnează, că România vrea să se amestece în treburile din lăuntru ale Ungariei, ceea ce nu suferim. Iar declarațiile celorlalți doi foști miniștri români dovedesc, cât de neînsemnată poate fi valoarea alianței cu România, dacă această alianță trebuie susținută cu concesiuni din partea Ungariei. Cam așa a vorbit Betlen în dietă. —

Ministrul-președinte Tisa s'a sculat numai decât, — asta s'a întâmplat în ședința de Sâmbătă în 31 Ianuarie 1914 — și i-a răspuns contelui Betlen, că el încă e de părere, ca asupra consfăturilor avute cu Românii să se discute lucrurile la vreme în dietă, ceea ce se va și întâmpla.

Apoi a spus mai departe Tisa: Dl Betlen a zis, că pactul, ce se va încheia, nu va fi numai pact încheiat între Tisa și Românii, ci un pact al întregii Românii cu Monarhia, ceea ce ne-ar lega mâinile și ne-ar face a lua asupra-ne îndatoriri față de un stat străin (adevărat față de România). Asta nu-i adevărat. Consfăturile avute cu Românii n'au alt scop, decât să pună la cale o înțelegere între cele două națiuni, iar urmarea să fie, ca Românii să-și schimbe programul partidului lor (iată lupul după miel! Red. F. P.), delăturând acele părți din program, cari fac cu neputință o conlucrare la olaltă. (Da, da, Românii să-și

Câinii lătrau cu învierșunare la dânsa, mai ales când trecea pe dinaintea porților, de mai multe ori fii silî să se apere cu pietre, tremurâ ca nu cumva să iasă vre-un om din ogradă spre a-și da seamă de sgomotul cumplit făcut de câni.

Trecuse de miază noapte cu vr'o două ciasuri când ajunse la poarta Anicăi. Voi să între, dar câinii din ogradă se răpeziră la dânsa. Simțind că puterile o părăsesc, strigă de trei ori cu putere:

— Lele Anică!

Femeia, care dormea pe prispă, se sculă îndată și strigă:

— Cine mă strigă!

— Eu, Vidra, nu pot întra din pricina cânilor.

Anica, mirată de venirea Vidrei care își luase ziua bună dela dânsa la aprinsul luminărilor, sări de pe prispă, gonî câinii și veni să deschidă porțile.

(Va urma).

schimbe programul pe placul Maghiarilor, iar aceștia să ne dăruiască cu legi ca cea pentru dreptul electoral și noua împărțire a cercurilor!! Apoi atunci ne procopsim, de-o să ne sară ochii! *Red. F. Pop.*)

Continuând mai departe, Tisa spune: Nu e drept, că consfăturile s'au început în urma încheierii păcii dela București. Eu am avut consfătuiri cu membrii partidului național încă în luna Martie din anul trecut, iar pacea dela București s'a făcut în August. Cât pentru contele Czernin, îmi pare foarte rău, că el spune astfel de vorbe. Această declarație a mea nu mă împiedică însă să-l văd bine și să am toată încrederea în bunele gânduri ale contelui Czernin. (Il supără adevărat pe Tisa ce-a spus Czernin, dar pentru aceea tot recu-

noaște gândurile curate ale acestuia din urmă! *Reducția F. Pop.*) Intre mine și contele Czernin sunt în multe privințe păreri deosebite, cari poate nici odată nu vor putea fi înlăturate. (Asta o credem și noi mai mult ca cele dela început! *Red.*) De altcum contele Czernin mi-a trimis, pe cale oficială, unele lămuriri, unde spune, că el, se simte în postul ce-l are funcționar și servitor atât al statului ungar cât și al celui austriac, iar dacă ceea ce face nu e bine, atunci el se mulțumește.

Deputatul Förster a strigat: Să plece!

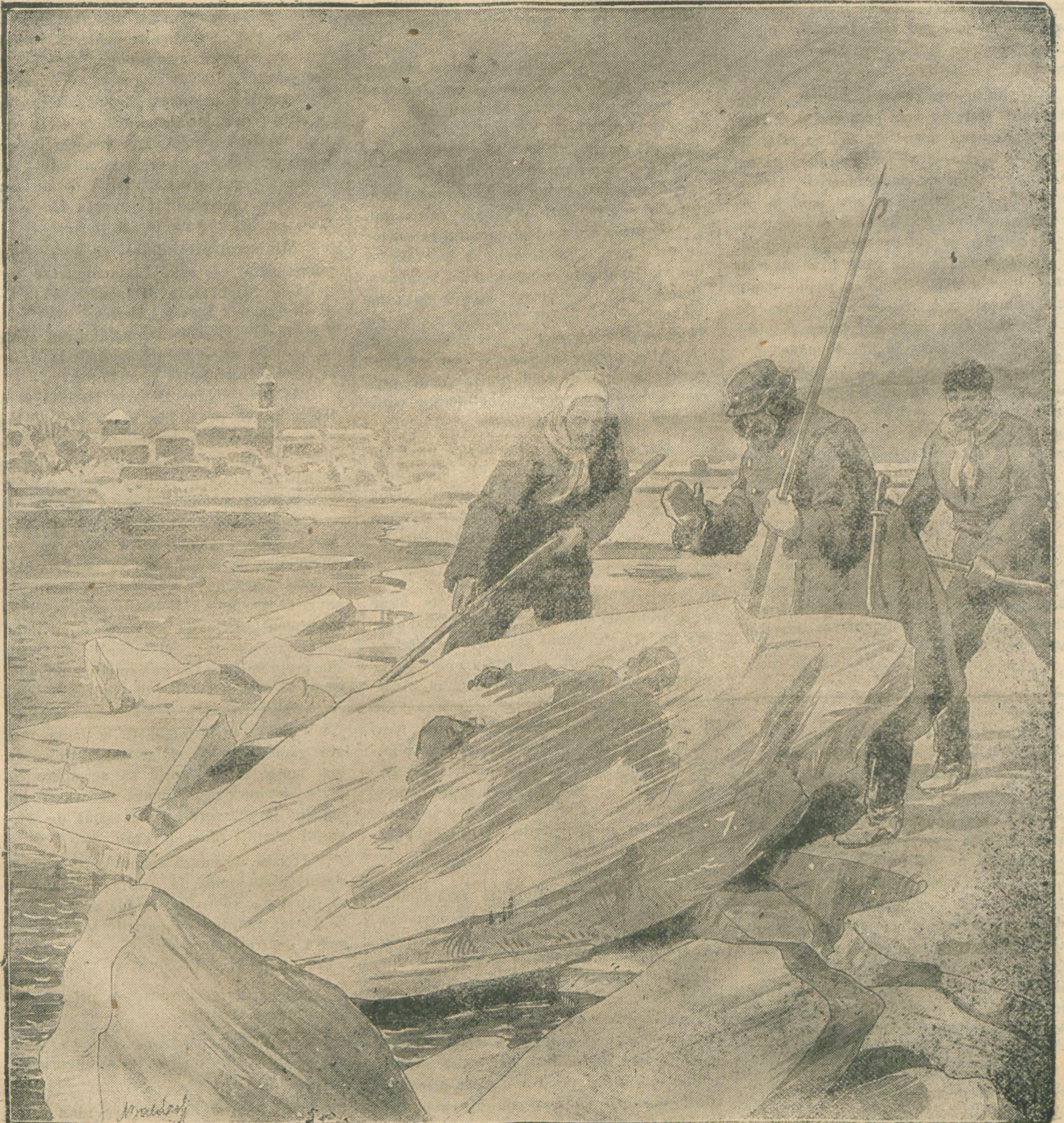
Dep. Hollo: În altă țară, un om ca acesta ar fi trebuit să plece în timp de 24 ore!

Ministrul-președinte Tisa continuând: Protestez cu tărie contra spuselor contelui

Czernin, că adevărat Românii din Ungaria n'ar avea cele mai largi drepturi, pe care Ungaria cea de-o mie de ani le-a dat tuturor cetățenilor ei de altă limbă. (Cum se poate să n'avem noi drepturi!? Ba avem prea multe! Era poate mai bine, ca nouă, Românilor, să ne fi luat acum mai pe urmă orice drept de alegere și cercurile cu totul! Dar n'ai făcut-o, ci ne-ai lăsat cam atâtea cercuri sigure, câte milioane de Români suntem în țară!!! Unde 'n lume e mai mare dreptate, ca la noi!?!? *Red. F. P.*)

„Dar în fine despre ce a fost vorba cu Românii? — a urmat Tisa mai departe. A fost vorba, ca guvernul să asculte dorințele Românilor, cu scop să le îmbunătățească starea, dar pe lângă susținerea sistemului de azi (adevărat susținându-se maghiarizarea și

Un cadavru aflat în gheață.

În țara noastră am avut o iarnă destul de gerasă. De prin alte țări vin însă știri despre geruri cu mult mai mari. Așa de pildă în Spania, s'a întâmplat că oamenii au înghețat pe stradă. Tot astfel de știri vin din Belgia. În apropiere de orașul Lüttich (în Belgia), a fost aruncat la marginea unui râu un sloiu mare de gheață, în care s'a aflat cadavru unui om mort și înghețat cu totul. Nenorocitul de sigur a căzut în apă, de unde n'a mai putut scăpa. Chipul nostru ne arată, cum sloiul de gheață cu cadavru omului e tras la marginea râului.

asupririle, *Red.*), împlinindu-le partea ce nu ar primejdi „ideia” statului maghiar.

„Pe prietenia cu România pun mare socoteală (asta o credem! *Red.*) și sunt de părere, că asta e în interesul ambelor țări. Totuși nu cred, că aceasta ar fi singura noastră politică cu putință. Nu voiu despera nici atunci, dacă purtarea României ar face cu neputință susținerea acestei prietenii, căci așa găsi diferite mijloace pentru a ne păzi interesele noastre și pe altă cale. (Tisa a voit să amenințe România, dar încolo n'a spus nimic apriat. Poate se cugetă la vr'o alianță cu Bulgaria! Ei, să-i fie de bine! România credem, că n'o doare capul de asta! *Red.*)

„Consfăturile mele cu României sunt aproape de încheiere. Dar dacă m'ar întreba cineva, care va fi rezultatul, nu i-aș putea răspunde, decât că nu știu. Azi nu știu cu siguranță, dacă îmi voiu putea ajunge scopul, ce mi-am propus; dacă îmi va reuși, atunci va fi o mulțumire pentru mine, având în vedere politica din lăuntru a țării. Dar scopul se va putea ajunge numai dacă ni se vor prezenta cereri, cari nu trec peste *mărginile politice naționale maghiare*, din care eu nu voiu lăsa absolut nimic. Nici un fel de gând asupra politicei din afară nu ne va putea îndemna, ca să mergem atât de departe, încât să fie periclitată politica națională ungurească. (Asta ar însemna, că Tisa nu se va învoi de loc să ne dea drepturi naționale, ci numai lucruri mărunte. Dacă așa vor eși lucrurile, atunci de-o pace cinstită nu poate fi vorba. *Redacția Foii Pop.*)

Contele **Betlen** nu s'a declarat mulțumit cu răspunsul lui Tisa și a cerut ca Berchtold, ministrul de externe al Monarhiei, să dea o declarație, că între consfăturile lui Tisa și România nu e nici o legătură. În al doilea rând a mai cerut, ca Czernin să fie chemat acasă dela București. (Asta n'o vei ajunge, cinstite conte Betlen!)

Tisa a răspuns din nou, că el tot de aceeași părere e, ca și acum 10 luni; de asemenea sunt una în păreri cu contele Berchtold. Dieta a primit răspunsul lui Tisa.

Mândro dac'aș ști eu bine.

(Cântec popular).

Mândro dac'aș ști eu bine,
Că nu-ți este drag de mine,
Cum îmi e mie de tine, —
Nu m'aș mai sui în deal,
Să mă uit peste Ardeal,
Să ghicesc, că încătrău
Este, dragă, satul tău.

Ci m'aș coborî în vale
Și-aș vărsa lacrimi cu jale,
Presărându-le pe cale,
Pentru ochii dumnitale.

Și-aș ruga pe Dumnezeu,
Se 'mplinească dorul meu:
Ca din lacrimile mele
Să răsără floricele:
Clopoței și micșunele,
Să mă desfăteze ele;
Dac'asa afli cu bine
Să nu mă ai drag pe mine.

Când le-oiu vedea 'n iarbă verde,
Că sunt ochii tăi, voiu crede,
Și le-oiu lega în buchet,
Le-oiu purta la min' pe pept.

Și-oiu vedea cu ochii mei,
Totdeauna ochii tăi!

Petrea Dascălul.

Știrile Săptămînii.

Sibiu, 5 Februarie n.

Principesa Elisaveta, fiica moștenitorului de tron al României, se va logodi, — dupăcum scriu unele foi, — cu principele moștenitor Gheorghe al Greciei, pentru care scop principele sosește în zilele acestea la București.

Române, fii fălos de portul tău!
In Viena, cetatea împărătească, este un obicei, că iarna doamnele cele mari fac un bal, la care se prezintă domni, doamne și domnișoare, dar nu în portul lor obicinuit, ci în porturile diferitelor popoare. Se alege apoi o comisie de domni și doamne, cari au de-a judeca, care port e mai frumos și pe purtătorul sau purtătoarea acelor haine apoi o premiază cu bani sau alt lucru de preț. În anul acesta, ca și altădată, au fost premiați purtătorii costumelor românești și încă unii, cari purtau haine chiar ca ale țăranelor noastre dela sate. — Și noi tot nu pricepem frumusețea portului strămoșesc și ne schimonosim cu zdrențe din șatre! Câtă rătăcire Doamne!

Avere săsască în mâni românești.
Despre vrednicia unor țărani dintr'o mică comună ni se scrie următoarele. Comuna noastră Proștea mică se află în comitatul Târnavei-Mici. E un sat mic săsesc cu vr'o 115 familii, dintre cari majoritatea sunt Sași, iar Români sunt numai 25 familii. Dar Români de aici sunt creștini buni și economi harnici. Ei muncesc ziua și noaptea, iar ce câștigă în sudoarea feții lor cruță cum se cade. De aceea ei înaintează, pe când Sașii scad în proprietatea de pământ. Români în acești 2 ani săraci, și mai înainte cu 2 ani, au cuprins pământ săsesc în preț de 14 mii 294 coroane, fără ajutorul cuiva, numai din câștigul lor propriu. Iată cum înaintează oamenii prin muncă și cruțare! Laudă lor! *Un Proștean.*

E rău în America pentru lucrători.
Am mai făcut amintire într'un număr trecut despre lipsa de lucru în America. Acum se vestește din nou, că în loc de a se porni lucrările prin fabrici, se închid tot mai mult, așa că e primejdie a rămânea o mulțime mare de lucrători fără pâne. Din partea guvernului american se pun tot felul de piedeci călătorilor din Europa, ca astfel să nu se mai înmulțească numărul nenorociților, cari stau să piară de foame din lipsa lucrului. — Aviz celorce cred, că în America e tăul de lapte și râpa din mămligă!

D'apoi pe alte locuri. Cetim într'o foaie ungurească, că în comitatul Aradului, pretorele cercului Halmaj a făcut cunoscut vicișpanului mizeria, care bântue pe satele de sub mâna lui și a rugat pe acesta să ceară cât mai grabnic ajutor în bani și bucate dela guvern pe sama locuitorilor. Cică vicișpanul a aflat de adevărate spusele pretorului și a cerut dela ministrul agriculturii bucate, spre a fi împărțite între oameni. Credem și noi, că va fi sărăcie în cercul numit, dar domnul ministru n'ar trebui să aștepte atâtea rugări, ci se împartă bani și bucate, căci în urma anilor răi, sărăcia e mare în o seamă de părți.

Se plătește mai puțin pentru telegrame. Din 1 Februarie începând, se va plăti mai puțin pentru telegrame ca până acum. Aceasta o face cunoscut ministrul de comerț în foaia oficioasă a țării.

† **Dr. Traian Mihaiu**, un tinăr de cele mai bune speranțe, care fiind doctor în științele economice și politice, promitea a aduce bune servicii neamului nostru, — a încetat din viață, după îndelungate suferințe, Sâmbătă în 31 Ianuarie n. 1914. Rămășițele pământești au fost transportate din Sibiu la Orăștie, unde Marți în 3 Februarie s'au așezat în cripta familiară.

Mihaiu a murit în floarea vieții, la vârsta de 36 ani. În timpul din urmă suferia de o boală grea. Noi ni-l reamintim mai bine numai de acum vr'o 5 ani, pe când începuse a se ocupa cu meseriile și comerțul la Români. În această materie a scris în „Lupta” de atunci câțiva articoli, cari tradau o studiere temeinică a acestei chestii, din punct de vedere național-economic și cu considerare la o seamă de împrejurări, dela cari atârna dezvoltarea comerțului și a meseriilor la un popor, în timpul de azi. Răposatul a fost un suflet doritor de progres tot mai mare. Dar boala l'a răpus pe neașteptate, tocmai atunci, când voia să cerceteze nouile căi pe un teren atât de neglijat, cum e industria și comerțul la Români. — Odihnească în pace!

Reuniunea de înmormântare din Rășinari își va ține adunarea generală ordinară Joi în 30 Ianuarie v. (12 Februarie n.) 1914 la ora 1 d. a., în edificiul școlii. Comitetul reuniunii: *Aleman Dancășiu*, director. *Șerban Cioran*, secretar.

† **Vasile Dădărlat**, primarul frunțașei comune Săliște și membru la mai multe corporațiuni și societăți, cum și un vechiu abonat al ziarului nostru, a răposat Sâmbătă în 18/31 Ianuarie 1914, după scurte, dar grele suferințe, în etate de 63 ani. Rămășițele pământești ale adormitului în Domnul, s'au așezat spre vecinica odihnă în cimitirul bisericei mari din Săliște, Luni în 20 Ianuarie v. La înmormântare au luat parte întreagă inteligența și poporul din Săliște, dându-i astfel răposatului ultimul salut de adio într'un mod deosebit de frumos. Il deplâng soția Maria nasc. Cruțiu, dimpreună cu copiii Vasile, Dumitru, Nicolae, Constantin, Ioan și Maria, apoi nuro-rile Maria, Nuța, Elisaveta și alte rudeni. Fie-i țărâna ușoară și amintirea neuitată!

Jalnica familie a răposatului Vasile Dădărlat aduce pe calea aceasta sincere mulțumite autorităților și societăților, precum și tuturor celorlalte persoane, cari au luat parte la înmormântare.

Tren înghețat pe drum. Din cauza gerului mare, ce a fost în zilele trecute, trenul accelerat (fulger) s'a oprit în gara **Bod**, fiindcă înghețase apa în țevi, așa că numai cu mare întârziere a ajuns la Brașov.

Logodiți. D-șoara *Elena Lup* din Făgăraș și dl *Vasile Stoicanea*, candidat de preot și învățător, Șona, — logodiți.

Cununii. *Dobra Hurdubelea* din Rășinari și *Petru Istrate* din Giula-Varșand (comit. Arad), de prezent sergent-major în Sibiu, și-au serbat cununia lor religioasă Duminică în 1 Februarie n. c. în biserica gr.-or. din Sibiu.

— *Veturia I. Salomie* și *Bucur Drago-mir* își serbează cununia lor religioasă Duminică la 26 Ianuarie v. 1914, în biserica gr.-or. din Vale.

Târgul dela Sebeșul-săsesc se ține în modul următor: În 26, 27 și 28 Ianuarie n. 1914 va fi târg de vite, iar în 29 Ianuarie târg de mărfuri.

Scumpirea pâinei în Sibiu. Prin orașul nostru se vorbește de vre-o câteva zile, că una dintre cele mai mari fabrici pentru coacerea pâinei, are de gând a ridica prețul pâinii cu câte 2 bani la bucată, adică pâinea populară de la 24 la 26 bani, cea cu 36 la 38 bani, cea cu 48 la 50 bani etc. etc. — Va să zică stăm de nou în fața unei noue scumpiri. Ne miră însă faptul, că brutarii noștri, până au fost bucatele ieftine (12—14 cor. hectolitru) n'au ieftinit pâinea, ci au lăsat-o tot cu prețul urcat acum câțiva ani, pe când hectolitru de grâu era cu 28—30 cor.!

Ne-ar plăcea să auzim, că brutarii sibiieni țin mai mult socoteală de lipsa de bani între oameni. Afară de aceea, — după cât suntem informați, — brutarii din Sibiu nu stau așa rău, har Domnului! Sunt, deci, o seamă de motive, cari ar trebui să-i îndemne a fi ceva mai cu chibzuială la facearea prețurilor, altcum, la urmă se poate întâmpla, că tot lor le va părea rău de ceace au făcut.

† **Ioan Man**, sergent-major la a 2-a companie de câmp, batalionul 1 din regimentul de infanterie Nr. 2, ce staționează în Sibiu, a răposat la 29 Ian. n. 1914. În mormântarea a avut loc Sâmbătă în 31 Ian. în cimiterul militar al garnizoanei din Sibiu. Odihnească în pace!

Ciocnire de trenuri în Boemia. În 29 Ianuarie n. a avut loc, din cauze necunoscute până acum, o ciocnire de trenuri în stațiunea Hohenbruck, între un tren de persoane și unul de mărfuri, care sosia din Königgrätz. Au fost greu răniți 5 călători și 3 inși din personalul de serviciu, iar alte 17 persoane sunt mai ușor rănite. Pagubele sunt însemnate, multe vagoane de persoane și de povară au fost greu sfărâmate. Aceasta este a treia nenorocire pe liniile ferate din Boemia, întâmplată în decurs de vre-o câteva luni de zile. — Asemenea nenorociri de trenuri se anunță și din Praga și Pilsen (tot în Boemia), unde după cercetările făcute s'a constatat, că nu conducătorii mașinilor ar purta vina, ci cauza ar fi fost bura prea deasă, în urma căreia nu s'a putut observa mai în depărtare. Pe de altă parte înghețarea șinelor, încă a ajutat foarte mult la lunecarea (sărirea) roatelor din șini.

Urât obicei. În numărul trecut am dat știre despre nenorocirea întâmplată la o nuntă în Cornățel, unde a fost împușcat un băiat din negrije. Acum aflăm, că în comuna Turcheș de lângă Brașov, a fost împușcat un băiat, iarăș în urma obiceiului de-a da salve de pușcă din prilejul alegerii de primar. Proaste obiceiuri!

Convocare. În virtutea §-ului 14 din statute, se convoacă prin aceasta a XIV-a adunare generală ordinară a „Reuniunii române de înmormântare din Sibiu“, pe Duminică, în 8 Februarie n. 1914, la ora 11 din zi, în localitățile „Reuniunii sodalilor români din Sibiu“ (strada Brukenthal Nr. 17, etaj), cu următoarea ordine de zi: 1. Presentarea raportului general pro 1913. 2. Censurarea și aprobarea raționamentelor pro 1913. 3. Eventuale propuneri din partea membrilor. 4. Verificarea sumarului adunării generale. Invităm la această adunare pe toți membrii Reuniunii noastre. Sibiu, 30 Ianuarie 1914. Direcțiunea „Reuniunii române de înmormântare din Sibiu“: *Victor Tordășianu*, prezident. *I. B. Boiu*, secretar.

Director de bancă — arestat. După cum se anunță din Cluj, directorul general dela banca ungurească de împrumut și schimb, societate pe acții în Cluj, anume Emerich Sekeli, a fost arestat în zilele acestea, în urma arătării judei dela tribunal de acolo. Sekeli e învinovățit de mai multe falsificări de documente, înșelăciuni și defraudări.

Înghețat cu voia. Ne plângem noi cei dela sate de sărăcie, dar că sărăcia cea mare e la orașe nu prea vrem să o credem, cu toate că așa este. În sat și cel din urmă cerșitor își face rost de-o coajă de pâine, sau făină de-o mămăliguță, pentru că toți îl cunosc. La orașe, unde nu se cunoaște vecin pe vecin, cât de mare e mizeria celor săraci, ne arată cazul următor: doi soți din Pesta, necăpătând de lucru și nici de pomană, s'au hotărât să se culce în frigul acesta mare, afară pe pământul gol, ca să scape de foamea cumplită, ce o duceau. Dimineața soțul a fost aflat mort, iar soția numai înghețată.

Pe urma înaintașului său. Cetitorii noștri știu, că regele George al Greciei a fost ucis mișelește de un netrebnic de om, când cu al doilea războiu balcanic. În locul celui ucis a ajuns pe tron Constantin, care, după cum se vestește ar fi osândit să ajungă tot soartea înaintașului său. Unul dintre conjurați a fost prins în orașul Salonic. S'au luat măsuri de apărare, ca acești descreerați să nu-și poată ajunge scopul mârșav.

Câne — ca polițist. Un caz curios în felul său, ne dă dovadă despre istețimea unui câne, pus în serviciul poliției. Într-o fabrică din apropierea orașului Lipsca (Germania), în zilele trecute s'a iscat niște certe, în urma cărora a trebuit să se cheme poliția la fața locului. Dar pe când voia să se facă aceasta prin telefon, s'a constatat, că legătura telefonică între fabrică și poștă era tăiată și s'a aflat și urme, cari lăsausă se vadă, cum cineva ar fi tăiat droturile și totodată urme încătrău a fugit făptuitorul. De aceea s'a rugat numai decât poliția pentru trimiterea unui câne-polițist, care a și sosit îndată la fața locului, însoțit de un oficiant de poliție. Când a fost pus la moment întru urmărirea făptuitorului după urmele, cari conduceau într-o pivniță a acestei fabrici. Dând cânele de făptuitor, care era tocmai mașinistul fabricii, a început a-l arăta prin lătrări. S'a probat și a doua oară și a avut acelaș rezultat. Luându-se în urmă de scurt mașinistul, acesta a mărturisit, după mai multe tăgăduieli, că el singur este făptuitorul.

Omor presupus. Într-o dîmîneață din săptămâna trecută, locuitorul Peter Herbert din Csnădie (lângă Sibiu), a fost aflat mort în grajdul din curtea sa. Deoarece se lăfise prin comună tot felul de presupuneri, tribunalul din Sibiu a trimis la fața locului o comisiune, care a constatat, că mortul are două împunsături la cap, făcute cu un furcoiu de fer, pe care jandarmii l'a și aflat deja în apropiere de locul crimei. Făptuitorii n'au putut fi descoperiți până acum, dar să urmăresc.

Moartă sub ghiață. Din Borosșebis (comit. Arad) ni se scrie: Într'una din zilele trecute o fetiță dela noi, în vârstă de 11 ani, se jucă pe ghiață. Deodată s'a rupt însă ghiața, iar copila a căzut în apă, de unde doi oameni din apropiere au scos-o moartă. Iată unde duce negrija!

Un cetitor.

Nici mormintele nu mai sunt scutite de hoți. Lipsa de credință în Dumnezeu și lăcomia de bani duc pe om la fapte, de cari și numai gândindu-te te îngrozești. Niște astfel de păgâni au spart mormântul grofului Keglevics, spre a fură scumpeturile de pe trupul mortului. Ei au fost prinși, ca se dea seamă de fapta lor necreștinească.

Viața socială.

Petreceri.

Societatea de gimnastică și sport „Soimii“ din Sibiu invită la petrecerea cu joc, ce o aranjază Mercuri în 11 Februarie n. 1914, în sala dela „Gesellschaftshaus“. Inceputul la orele 8 $\frac{1}{2}$ seara. Prețul de intrare: De persoană 3 coroane, Loja rangul I 20 cor., Loja rang. II 16 cor., Loja sub balcon 12 cor. Venitul curat e destinat pentru fondul societății. Contribuiri benevole se primesc cu mulțumită la adresa casarului societății, dl Octavian Neagoș („Lumina“) și se vor chita în ziare. Bilete de intrare se vând începând cu ziua de 2 Februarie st. n. a. c. la Librăria Arhidiecezană și seara la cassa.

Reuniunea română de cântări „Hilaria“ din Oradea mare invită la Concertul urmat de dans, ce-l va aranjă Joi în 26 Februarie n. 1914, în sala cea mare dela „Kereskedelmi Csarnok“, cu binevoitorul concurs al doamnelor: Lucreția Dr. Pășcuțiu, Lucia Dr. Zigre, Nora Hosu și al domnișoarei Delia Plopu. Inceputul precis la orele 8 seara. Costumele naționale sunt bine văzute. La concert își va da concursul și orchestra militară, care va cânta și la joc. În pauză se va juca Călușerul și Băntuta.

Inteligența din Blaj invită la *Balul filantropic*, ce se va ține în ziua de Treisfinții, la 12 Februarie n., în sala „Hotelului Univers“ din loc. Venitul curat este destinat pentru „Fondul studenților bolnavi. Inceputul la 8 ore seara.

Corpul învățătoresc din Gurarâului aranjază în 30 Ianuarie st. v. (12 Februarie st. n.), la Sfinții Trei Ierarchi, obișnuita producțiune teatrală împreună cu joc în favorul bibliotecii școlare. Invitări speciale nu se fac, deci doritorii de a participa să nu le aștepte. Inceputul la orele 7 $\frac{1}{2}$ seara. Tacsă de intrare e benevolă. Ofertele se primesc cu mulțumită și se vor cvita în ziare. *Corpul învățătoresc.*

Reuniunea meseriașilor din Mercurea invită la Producțiune teatrală ce o va aranjă Duminică, în 26 Ianuarie st. v. 1914, în sala cea mare a hotelului I. Ciurgă din loc. Inceputul la 8 ore seara. Se vor reprezenta: „Vecinătatea periculoasă“, comedie într'un act, după A. v. Kotzebue, de Trocariu și „I. Popescu cu sămburele de caisă în gură“, monolog comic. După aceea urmează joc.

Reuniunea de cetire și cântări a economilor și meseriașilor din Alba-Iulia invită la Petrecerea împreună cu producțiune teatrală care o va aranjă Duminică, la 8 Februarie st. n. 1914 în sala de petrecere a hotelului „Europa“ din loc. Inceputul precis la 8 ore seara. Se vor jucă: „Florin și Florica“, piesă populară într'un act, de V. Alexandri, „Regina Ostrogoților“, de G. Coșbuc, declamată de d-

soara Aurelia Pleșia și „Ovidiu Șicană“, farsă într'un act și trei tablouri, localizată de I. A. Basarabescu. După teatru urmează joc.

Inteligența română din Amnaș invită la producția teatrală urmată cu joc, care se va ține la 12 Februarie n. 1914 (Trei sfinți), în care zi se serbează și hramul școlii. Invitări speciale nu se fac. Producția va avea loc în edificiul școlii.

Premiile

pentru deslegarea gâcitorilor.

La dorința mai multor cetitori publici și lista cărților, cari s'au dat ca premii pentru deslegarea gâcitorilor din Foia noastră dela Crăciun. În numărul 3 al foii am publicat lista deslegătorilor și a premiilor, iar mai în jos dăm lista cărților date ca premii. Anume:

Premiul prim: cărți în valoare de 15 coroane, la câștigat abonatul Gavrilă Călfariu din Sărata (comitatul Făgărașului). Respectivul a primit câte un exemplar din: Răsboiul nostru pentru neatarnare, de G. Coșbuc (prețul 1 cor.); Advocatul poporal, de Dr. D. Moldovan (prețul 2.50 cor.); Schițe și povestiri, de I. Agârbiceanu (2 cor.); Din vatra unui sătean cuminte, de T. Duțescu-Duțu (2 cor.); Poezii, de O. Goga (1 cor.); De vorbă cu sătenii, de A. Lupeanu (70 bani); Prăsirea pomilor, de N. Albani (60 b.); Anecdote, de T. V. Borza (80 b.); Grădina de legumi, de I. F. Negruțiu (30 bani); Icoane din istoria Grecilor vechi, de V. Lazăr (2 buc., 40 b.); Despre cărțile funduare și întăbulări, de Dr. V. Moldovan (30 bani); Nichita Balica, Doine și strigături, Gâcături, Ulise regele din Itaca, Edip nenorocitul rege din Teba (4 numere din „Biblioteca „Foi Pop.“ à 20 b.); Povestiri de I. Pop Reteganul (30 b.); Comuna „Viitorul“, de R. Simu (30 b.); Impăratul Rogojină, de I. Drogoslov (30 b.) și Traiul nostru, de I. Ciocârlan (1.50 cor.). La olaltă 20 de cărți în valoare de 15 coroane.

Premiul al doilea: cărți în valoare de 10 coroane, l'a câștigat abonatul Romul Peia din Șușanovăț (comitatul Timișului). A primit următoarele: Răsboiul pentru neatarnare, de G. Coșbuc, Advocatul poporal, de Dr. D. Moldovan; Din vatra unui sătean cuminte, de T. Duțescu-Duțu; Poezii, de O. Goga; De vorbă cu sătenii, de A. Lupeanu; Anecdote, de T. V. Borza; Prăsirea pomilor, de N. Albani; Nichita Balica, Doine și strigături, Gâcături, Ulise regele din Itaca, Edip nenorocitul rege din Teba; Despre testament (cum trebuie să se facă un testament), de Dr. V. Moldovan (30 b.) și despre documentele, ce se fac la notarul public, de M. Beșan (10 b.). La olaltă 13 cărți în valoare de 10 coroane.

Premiul al treilea: cărți în valoare de 5 coroane, l'a câștigat abonatul Petru Grindean din Ocna de fer (comitatul Caraș-Severin). I-s'a trimis următoarele cărți: Schițe și povestiri, de I. Agârbiceanu; O seamă de cuvinte, de O. Goga (20 b.); Despre testament, de Dr. V. Moldovan; Anecdote, de T. V. Borza; Prăsirea pomilor, de N. Albani; Din viața sfinților (30 b.); Sfaturi bune, trei vorbiri (20 b.); Nutrețul măiestrit, de I. F. Negruțiu (20 b.); Gâcături, Doine și Strigături. La olaltă 10 cărți în valoare de 5 coroane.

Celelalte 10 premii în cărți diferite, le-au câștigat: Ioan Stoia, Ocna; Poezii, de

I. Nenițescu; Ioan Târziu Rîtu, Coșteiul-mare: Povestiri din copilărie, de Eugeniu Boureanu; Ioan Bârsan, Drașov: Poezii de O. Goga; Simion Roman, Sadu: Cunoașterea boalelor la animale și vindecarea lor, de G. Alexandrescu; Samoil Nițan, Dragoești (Bucovina): De vorbă cu sătenii, de Alexandru Lupeanu; Ivan Conțiu, Borediu, Aleman B. Simăn, Rășinari, Laurențiu Milăcan, Pogăceaua, Zaharie Drăgan, Telina și Traian Țucra, Vașcău, fiecare câte 1 exemplar: Anecdote, de Teodor V. Borza.

Câte un exemplar din „Călimdarul Poporului“ pe 1914 s'au trimis la următorii alți 10 deslegători: Nicolae Petruțiu, Cîsnădie; Agentura „Asociațiunii“, Grid; George Pereni, comerciant, Zălau; Toma Ordean, Cunța; Gligor Laze, Sebeșul mare; Alexandru Schintei, Temesör; Ioan Someșan lui Filip, Posmuș; Danila Căprariu, Temesliget; Achim Măsariu, Hărman și Achim Boncea, Sebeșul inferior.

Acestea sunt cărțile împărțite la premiați. Din parte-ne observăm, că ne vom bucura auzind, că abonații premiați au profitat de cele cetite și și-au înmulțit cunoștințele. Spre ajungerea acestui scop am pus, pe lângă unele cărți literare, și o seamă de cărți instructive și de folos deosebit țărănimii noastre. Ceice n'au avut norocul a primi un premiu de astădată, să spereze, că vor primi de altădată, când vom mai pune în foaie astfel de gâcături.

ECONOMIE

Ingrijirea gunoiului și întrebuințarea lui.

Plantele își absorb (primesc) cea mai mare parte a nutremântului lor din pământ. Acest nutremânt aflător în pământ, după fiecare recoltă scade, așa că după câteva recolte, el nu mai rămâne, decât foarte puțin. Pământul, în care se află puțin nutremânt pentru plante, îl numim pământ sărac. În pământul sărac, plantele nu pot crește și nu se pot desvolta decât foarte slab.

Dar economul sărguincios nu-și va lăsa pământul să sărăcească, ci din vreme să va nizuia a da aceluia nutremânt de lipsă, pentru a-l ține totdeauna în putere, a-l face roditor, ca munca lui să nu fie zădarnică.

Economul redă pământului nutremântul luat, dacă tot într'al treilea, patru sau cincilea an îl gunoeste. Gunoiul bun este o adevărată comoară a economului, pentru aceea lui trebuie să i-să deie multă îngrijire. Un car de gunoiu bine îngrijit, face mai mult decât chiar trei sau patru cară de gunoiu mucețit, necopt, păios.

Durere numai, că unii economi nu știu prețului îndeajuns gunoiul. Să nu lăsăm să se peardă nimic cecece s'ar putea întrebuința la gunoiu. Mai ales zama gunoiului, urina, să nu ni-se peardă, pentru că aceasta este partea cea mai prețioasă a gunoiului.

Mai sunt însă în gunoiu și alte părți, cari la discompunerea (putrezirea) lui, dispar, se pierd în aer. O astfel de parte a gunoiului este amoniacul. Acesta nu este altceva, decât acel aer pișcător și înnețător, care-l simțim întrând într'un grajd murdar, necurățit.

Esaburirea (eșirea acestei părți din gunoiu) strică aerul grajdului, strică plumâni-

lor și ochilor vitelor și detrage și din valoarea gunoiului. Acest rău îl putem înlătura, dacă pe lângă ținerea grajdului în curățenie, vom presăra pe marginea așternutului în fiecare zi câte două-trei mâni gunoiu de gips. Gunoiul de gips nu lasă amoniacul să se ridice în sus, ci îl absoarbe în sine, îl deține. Prin aceasta el curăță aerul din grajd, apoi aruncat fiind împreună cu amoniacul în groapa cu gunoiu, îl face să crească și valoarea gunoiului.

Fundul gropii de gunoiu trebuie bătut bine cu pământ lutos, ca zama gunoiului să nu se poată scurge prin pământ. Gunoiul aruncat zilnic în groapa de gunoiu, numai decât să se și împrăștie potrivit pe deasupra gunoiului vechiu și să se calce bine. Călcatul gunoiului se face pentru că să iese aerul din el. Aerul pătrunzând în gunoiu, îl face ca să mucezească iute, iar prin mucețirea gunoiului, se pierd tocmai părțile acelea ale lui, cari sunt mai de folos nutririi plantelor.

După ce grămada de gunoiu și-a ajuns înălțimea potrivită, ea se poate acoperi pe deasupra cu pământ de 3—4 degete în grosime, ca să se împedice evaporarea (eșirea aburilor din gunoiu).

E foarte potrivit a se stropi din când în când grămada de gunoiu pe deasupra cu zamă de gunoiu, iar pe timp de secetă, în lipsa zamei de gunoiu, ea se poate stropi și cu apă, căci apa ajută coacerea gunoiului. Dar stropitul prea mult, încă nu e bun, căci apa dela o vreme, trece prin grămadă ducând cu sine părți din gunoiu și curgând jos, în afară de grămadă, produce bălți puturoase, nesănătoase. Aceasta să nu se întâmple!

După ce gunoiul s'a copt, se cară pe pământ. Acei oameni cari lasă gunoiul în grămezi mici pe pământ mai multă vreme, fac o greșală foarte mare, căci venind ploaie sau mai multe, spală grămeziile și partea cea mai însemnată din gunoiu, se scurge numai în partea aceea de pământ, care este acoperit de grămeziară. Aceste pete de pământ vor avea apoi prea mult nutremânt, iar cealaltă parte a pământului va rămâne săracă. Deci, mai cuminte lucrăm, dacă gunoiul, numai decât după ce l-am carat, îl împrăștiem și-l și arăm. Astfel nutremântul se va da pământului deopotrivă.

Se știe, cumcă orice nutremânt al plantei, poate fi absorbit de rădăcinile ei, numai în stare disolvată (descompusă). Din gunoiul de grajd, planta poate absorbi în fiecare an numai atât, cât se disolvă în pământ de apa ploii. Zama de gunoiu fiind disolvată, ea ajungând în pământ, îndată poate fi absorbită de plante; în ea se dă deci plantei nutremântul disolvat, gata. Pentru aceea, zama de gunoiu, este partea cea mai prețioasă a gunoiului.

Unii economi nu fac deosebire între gunoiul diferitelor animale, ei îl strâng tot la un loc. Economii mai mari însă, deosebesc gunoiul cailor și al oilor, de gunoiul vitelor și al porcilor. Gunoiul cailor și al oilor desvoltă o căldură mai mare, pentru aceea gunoiul acestora, se numește gunoiu cald; gunoiul vitelor și al porcilor desvoltând o căldură numai foarte mică, se numește gunoiu rece. Gunoiul cald este potrivit pentru îmbunătățirea pământului lutos, iar cel rece se întrebuințează la îmbunătățirea pământurilor năsipose.

Alexandru Duvlea, inv.

Ultime știri.

Consfăturile pentru pace.

Organul oficios al partidului, „Românul” din Arad, publică în Nr. 17 (din 4 Febr.), pe care îl primim Joi la încheierea foii noastre, următoarea știre din Budapesta:

„De Duminecă și până azi, Marți, comisia de zece a comitetului nostru național ține consfătuiri cu puține întreruperi. Ieri, Luni, membrii delegației de trei, domnii Mihali, Maniu și Braniște au avut lungi convorbiri cu contele Tisa. Dar atât membrii delegației, cât și acei ai comisiei de zece păstrează totul în secret.

„Comitetul național va fi conchemat pe începutul săptămânii ce vine. Cu această ocazie se va lua o hotărâre sigură, iar după aceea se vor publica toate amănuntele și rezultatele consfăturilor.

„Dintre arhierii celor două biserici românești sunt în Budapesta Prea Sfințiile Lor Ioan Pap episcopul Aradului, Dr. Demetriu Radu, episcopul Orăzii, Dr. Vasile Hosu episcopul Gherlei, Dr. Miron Cristea episcopul Caransebeșului și Dr. Traian Frențiu episcopul Lugojului.

„Ședințele comisiei de zece sunt prezidate de dl George Pop de Băsești, președintele partidului nostru național.”

O telegramă primită din Budapesta ne vestește: Delegația de trei a continuat și ieri, Mercuri, convorbirile cu Tisa. La aceste conferențe au luat parte și ministrul de culte (pentru școale și biserici) Iancovich, dimpreună cu secretarul de stat Klebersberg. După aceea s'au întrunit la o altă comisia de zece cu arhierii. Convorbirile cu Tisa se vor continua în curând.

(Asta însemnează, că până acum nu s'a ajuns la nici un rezultat final, altcum nu s'ar tot amâna convorbirile, spre a se lua după aceea din nou).

Știri diferite.

Neînțelegerile în *Albania* par a se mai domoli, iar principele de Wied e așteptat, ca în curând să-și ocupe tronul.

În *Bulgaria* sunt rânduite noi alegeri dietale pe ziua de 8 Martie. Din cele făcute acum de curând au eșit prea mulți deputați contrari guvernului, de aceea camera a fost dizolvată și s'au rânduit alegeri nouă. După aceste alegeri se poate ca și în *Bulgaria* să se mai domolească spiritele.

Poșta Redacției și a Administrației.

Balanjan Paia în Satul nou. Adresa cerută nu o știm, fiindcă nu stă într'un loc, ci se tot mută.

Vasile Murășan în Cooc. Calendarul s'a trimis de aici în 17 Ian. n. 1914.

Abonatul 6510. Locul acela nu e potrivit pentru Dumneata. Un altul, cu părere de rău, dar nu știm pe nicăirea.

G. C. în Tuson. „Din voie liberă” numai așa nu se poate.

V. P. în Topârcea. Ai înțeles greșit cele scrise. Nu se caută un companist cu meserie și unelte, ci cu bani pentru alte afaceri.

Abonatul 6073. Noi încă nu știm ce fel de lucru este. Fă întrebare acolo, apoi vei vedea ce-ți răspunde.

Nicolae Milu în R. Cere informațiile dorite de acolo, unde e dată adresa în foaie. Noi nu te putem lămuri.

Mai multora. În părțile bănățene poate lifera cucuruz, fasole și cartofi — după cum ne scrie — Nicolae Ancilă din Bocșa montană (Bogsanbánya).

D. R. în Bistrița. Noi n'avem timp pe lângă toată bunăvoința, pentru a face astfel de servicii. Și-apoi scrisoarea mai venise în ultimele zile.

Mama tristă. Trimite și vom vedea, dacă se poate.

Toate scrisorile înruate la administrația noastră pentru diferite inserate, s'au trimis persoanelor respective. Răspuns e a se aștepta de acolo, iar nu dela noi.

Moise Meteșiu, America. Deslegările D-tale au sosit prea tarziu, când s'au fost tras deja premiile.

Petru Moldovan în I. s. Serie adresa așa: „Universul”, București.

Abonatul 9993. S'au trimis deja toate la timpul său.

Mai multe rapoarte și știri diferite, primite în zilele din urmă, nu s'au putut publica în acest număr, din lipsă de loc. Vor urma în numerii viitori.

Abonatul 11155, Vasile V. Breazu. Posta ne a dat numai 2 cor., iar Dumneata scrii pe cupon 2 cor. și 20 bani. Am vrea sa știm cum stă lucrul? Scrie-ne cât ai plătit la poștă? Tare de multeori primim tot mai puțin, decât e scris pe cupon. Asta din cauză, că pe cealaltă parte a mandatului e scrisă o sumă mai mică, de pildă 2 cor. în loc de 2 cor. și 20 bani, sau 4 cor. în loc de 4 cor. și 40 bani. Umpleți bine mandatele postale, altcum ne scurtați cu voia sau fără voie. Iar pentru noi face mult cei 20 sau 40 de bani, deoarece prețul abonamentului și așa din cale afară de ieftin, în asemănare cu mărimea foii.

Ediția și tiparul „Tipografia Poporului.”
Redactor resp.: Nicolae Bratu.

Târgurile de țară.

(Ziua târgurilor e după calendarul vechiu).

1 Februarie: Așel, Jibău, Mocrin, Sântinul-Homorodului, Șoborșin.

2 Februarie: Hațeg, Segedin.
3 Februarie: Aita-mare, Buteni, Clujbed, Papoț.
4 Februarie: Covasna.
5 Februarie: Boroșneul mare.
6 Februarie: Beiuș, Reghinul săsesc, Soporul de jos.
7 Februarie: Alțina, Teiuș, Zabola.
8 Februarie: Chichinda mare, Rodna veche.
9 Februarie: Chendu mic.

Loc deschis.

Din Budapesta. Cine are orice afacere în Budapesta să-i scrie dlui L. Olariu, funcționar în ministeriu. D-sa a deschis în Budapesta un birou de informații pentru Românii din provincie ca să-i scape din mâinile agenților jipuitori.

Cine vrea să-și cumpere motoare bune, ori vre-o moară, ori alte mașini să-i ceară sfatul dlui Olariu. Cine are ceva de vânzare, cine are lipsă de un împrumut ieftin, cine are orice altă afacere în Budapesta, să-i scrie dlui Olariu, căci va fi îndreptat spre bine și va primi deslușiri corecte.

La dorință trimite gratuit planuri de mori, cataloage de motoare și alte mașini. Adresa: L. Olariu, Budapesta, II., Margitkört 11.

Se atrage atenția asupra ospătării dlui Traian Marian din Sibiiu, Poarta Cisnădiei Nr. 3, care se recomandă și prin o inserțiune, ce se publică la alt loc al foii de azi. E dre datorința tuturor sătenilor noștri, ca să tragă, din cât se poate, la Români, când vin la Sibiiu.

Doamnele aparținătoare țerii noastre, posed dela natură un teind delicat, dar nu cam rezistibil contra frigului și arșiții soarelui. Pentru scutirea pielii de arsuri de soare, crepături, bubulițe iscate din căldură, pistrue de soare să recomandă spre folosire pentru toaletă zilnică Crème Simon, Poudre de riz și Savon Simon. Să nu se schimbe însă cu alte Creme. De căpătat la J. Simon Paris și în farmacii, drogerii și parfumerii etc.

Medicul de boale de urechi Saxton din America a constatat, că la tractarea de 1000 morburi de urechi 600 cazuri au fost prinuite din cauze de morburi de dinți resp. din bolnăvirea gingiilor. E deci o dovadă, că neconservarea dinților are în general o influință foarte rea asupra corpului omenesc. Nu putem deci în destul recomanda, ca pentru îngrijirea dinților să se folosească un mijloc pentru curățirea dinților cum este d. e. Kalodont-ul lui Sarg care ține întotdeauna dinții în stare curată și sănătoasă.

Cercetări exacte

dovedesc, că fiecare femeie, care folosește cu exactitate la spălarea rufelor exclusiv numai Săpunul Schicht posedă mâni frumoase, albe, lucii și moi; Săpunul Schicht e extraordinar de moale, deplin curat și spală în apă domoală mult mai bine decât multe alte săpunuri în apă fierbinte. Cu săpunul comun rufele trebuie mult hodorogite și frecate, pe când cu Săpunul Schicht e deajuns a le da o singură săpuneală.

Extractul de spălat „Lauda femeii” este pravul de săpun cel mai ideal pentru înmuierea rufelor.

Frumseții femeiești

nu sunt atât de stricăcioase năcazurile de zile lungi, petrecute în cuine de spălat, pline cu aer de aburi, decât lucrul plin de oboseală, ce-l aduce cu sine ziua spălării, când spălăm după metoda veche cu săpun ordinar. Vioiu și deștept, sănătos și dornic de viață să simt toate acelea, cari la spălare folosesc Săpunul Schicht. Căci prin aceasta să cruță toată osteneala și năcazul, și lucrul este redus la timpul cel mai scurt.

Extractul de spălat „Lauda femeii” este pravul de săpun cel mai ideal pentru înmuierea rufelor.

Reuniunea de înmormântare din Jina (Zsina).

Nr. 2/1914.

Convocare.

Onorații membri ai Reuniunii de înmormântare din Jina (Zsina), conform §-ului 13 din statute, prin aceasta sunt poftiți a participa la

I-a adunare generală ordinară

ce se va țineă Joi în 30 Ianuarie v. (12 Februarie n. 1914), la serbătorea Trei Ierarhi, la 2 ore d. a., în sala școlii comunale din locu următorul

Program:

1. Constituirea adunării generale.
2. Prezentarea socotelilor pe 1913, aprobarea lor și darea absolutoriului.
3. Eventuale propuneri.
4. Inchiderea adunării.

Jina, la 14/27 Ianuarie 1914.

Ioan Păcală,
notar.

1583

Nicolae Oprean,
președinte.

Nr. 147/914

1576

Publicațiune.

Comuna Oltszakadát în 18 Februarie st. n. 1914, la 11 ore a. m., vinde pe calea licitațiunii publice **săm 976 bucăți de stejari netăiați**, în grosime de 25—40 cm. și cari conțin circa 451 metri pătrați lemne de lucru și 1157 metri pătrați lemne de foc, din pădurea comunală „Tufa“.

Prețul strigării e de 5765 cor. și vadiu de 10%.

Oferte ulterioare se însopiază. Condițiunile mai de aproape se pot privi în cancelaria comunală.

Primăria comunală.

Nr. 1387—913.

1577

Publicațiune.

Comuna Resinár, (Szebenm.), dă în întrepridere pe calea licitațiunii publice, ce se va țineă în 15 Februarie n., la 2 ore d. a., repararea tărului râului prin comună în două locuri, în lungime laolaltă de vreo 250 metri. Tărul se va face din piatră de țanc zidită în ciment. Condițiunile mai de aproape se pot vedea în cancelaria notarială.

Resinár, la 10 Ianuarie 1914
Jurcoiu, notar. Jacob Ciucian, primar.

De arândat

sunt 140 jugăre pășunat, dela posesoratul român din Cașolț, pe un period de 3 ani, dar numai spre a se pășuna cu oi, pentru îmbunătățirea și îngrășarea pământului. Condițiunile de licitare se pot auzi în ziua licitării, ce se va țineă în 2/15 Februarie 1914, la 2 ore p. m., la președintele posesoratalui.

Cașolț, în 2 Februarie 1914.
1585 Ioan Tatu, președintele posesoratalui. Cașolț Nr. 19.

Avantagiile noului călcăiu de gumă

BERSON

sunt

durabilitatea enormă elasticitatea deosebită și forma ideală

Cucuruz de vânzare.

Insoțirea economică comercială „Plugarul“, cu sediul în Blaj, aduce la cunoștință publică, că a cumpărat cantități mai mari de **cucuruz**, pe care îl vinde cu vagonul la gara, care i-să cere, ori în mic la magazinul însoțirii din Blaj.

Toți ceice au lipsă de cucuruz, să binevoiască a se adresă cu toată încrederea la biroul însoțirii „Plugarul“, de unde vor primi informațiile necesari.

Membrii însoțirii vor avea favoruri deosebite.

Blaj - Balázsfalva, Ianuarie 1914.
1560 Direcțiunea însoțirii.

Nr. 137—1914

1584

Publicațiune.

Comuna Avrig-Felek, exarândează pe calea licitațiunii publice, ce să va țineă la casa comunală în 16 Februarie n. 1914, la 8 ore a. m., **pășunatul** din următorii munți, pe anii 1914, 1915 și 1916:

Muntele „Surul“ prețul strigării 740 K
„Avrigel“ „ „ 1271 „
„Clăbucet“ „ „ 244 „

Vadiu 10% dela prețul strigării. Condițiunile mai de aproape se pot vedea la primăria comunală.

Avrig-Felek, în 2 Februarie 1914.
Primăria comunală
Răduțiu, notar. David, primar.

Publicațiune.

Comuna politică Tăuni, (Hosszupatak), a decis, ca în 8 Februarie 1914, la orele 10 a. m., să vândă prin licitare **dreptul de pășune pentru oi**, care are să dureze dela 7 Aprilie, până la 27 Octomvrie 1914, și să pot primi dela 800, până la 1000 de capete.

Condițiunile să pot vedea în cancelaria notarială din loc.

Tăuni (Hosszupatak), în 24 Ianuarie 1914.
1559 Keresztes Árpád, Tutela Teodor, jude comunal, notar.

Nr. 122/914 not.

1573

Publicațiune.

Moara comunei Persány (comit. Făgăraș) să exarândează pe calea licitațiunii publice, care se va țineă în cancelaria comunală în 15 Februarie 1914, pe timpul din 6 Maiu 1914 până în 31 Decemvrie 1919.

Prețul strigării e 180 coroane, iar vadiu 10%.

Condițiunile se pot vedea ori și când la cancelaria comunală.

Persány, în 30 Ianuarie 1914.
Primăria comunală.

Cărți vechi

tipărite ori scrise cu mâna, bisericesti ori lumești, în orice limbă, chiar biblioteci întregi, apoi gazele, cruci, țesături, icoane, bani vechi, mărci postale și orice lucruri vechi

cumpără

cu bani gata, ori schimbă cu altele noi, ori plătește în schimb abonamentul la gazete.

1533 Nicolae Danciu Karánsebes.

Ofert de căsătorie.

Un văduv în etate mijlocie, om cuminte și solid, putaro modestă, exterior plăcut, posede o cultură superioară, bun de inimă, sentimente nobile, cruțător, cu venit lunar sigur de 120 Cor., e în stare a ocupă o funcțiune încă la oraș, care iară îi aduce 100 coroane, caută pe calea aceasta cunoștința unei văduve potrivită, fără copii, spre a se căsători. Să recere ca respectiva să aibă ceva avere, ori casă și grădină în oraș. Scrisorile sunt a se adresă la administrația „Foaia Poporului“, de unde se vor trimite respectivului.

Un învățăcel

se primește în piereria lui Wilhelm Groisbeck, Sibiu, strada Gușteritei Nr. 63.

Prăvălie de vânzare.

O prăvălie bine asortată cu **băcănie și manufactură** într-o comună mare, cu jur mare românesc, din cauze familiare se află de vânzare. Doritorii să adreseze scrisorile la Administrația acestei foi, de unde se vor trimite respectivului.

Casă de vânzare.

În Sibiu, Ziegelgasse Nr. 3 a, se află de vânzare, pe lângă condiții favorabile, **o casă nouă**, acuită încă de dare, dimpreună cu grădină și supraedificatele necesare. Informații se dau în cancelaria advocațională Dr. Ioan Fruma, Sibiu, strada Urezului (Reisbergasse Nr. 31).

Moară de vânzare.

În comuna Lunca (Küküllőlonka), comitatul Târnava-mică, să află de vânzare din mână liberă, **o moară cu două petri**, cu motor de benzină, așezată într'un edificiu de cărămidă, acoperit cu țiglă, casă pentru moară și fântână. Doritorii să binevoiască a se adresă la proprietarul Nicolae Ballu în Küküllőlonka poșta ultimă Hosszuszó.

Fân de vânzare

se află pe hotarul comunei Păuca, calitate bună și ieftin. Doritorii să se adreseze la subscrisul: **Antoni Lupescu** în Păuca (Pokafalva).

Dentist Virgil Muntean
SIBIU
Str. Urezului (Reisbergasse) 17
Pune dinți
în cauciuc și de aur cu
prețuri moderate.

Ca econoamă
într-o casă potrivită, caută loc o femeie mai în etate, fostă măritată după un funcționar. Respectiva cunoaște bine toate ale casei, atât la pregătirea mâncărilor, cât și ale economiei. Scrisorile sunt a se adresa la administrația „Foi Poporului“, de unde se vor trimite respectivei.

Mare succes
au inseratele în „Foaia Poporului“ unde sunt citite de mil de persoane de pretutindenea din toate țările și din toate cercurile sociale, atât inteligență cât și popor.
De aceea „Foaia Poporului“ este cel mai potrivit organ pentru publicarea a tot felul de inserate: pentru ocuparea sau căutarea unui post, apoi pentru vânzări, arândări, cumpărări, deschideri de prăvăli și alte instituții, cum și anunțarea a tot felul de mărfuri și articli ce trebuiesc persoanelor singurate sau în familie. — Informații asupra prețului inseratelor se dau cu plăcere la
Administrația
„FOAIA POPORULUI“

Realitate de casă,
aproape de centru orașului constând din 6 odii, sub acestea pivniță în starea cea mai bună, precum și grajd, odaie de servitori, șop pentru fân și șop pentru cară, mai departe grădină mare eu pomi nobili implantate e imediat **de vânzare.**
Condițiunile să pot afla în cancelaria Dr. Albert Krall, avocat, strada Schewis Nr. 12—14 în Sibiu.

CASSA DE PĂSTRARE (REUNIUNE) ÎN SĂLIȘTE

AVIZ

Cassa de păstrare (reuniune) în Săliște primește **depuneri spre fructificare cu 5 și 5 1/2 %** după mărimea sumei și termenul de abdicere. Darea de interese o plătește institutul.

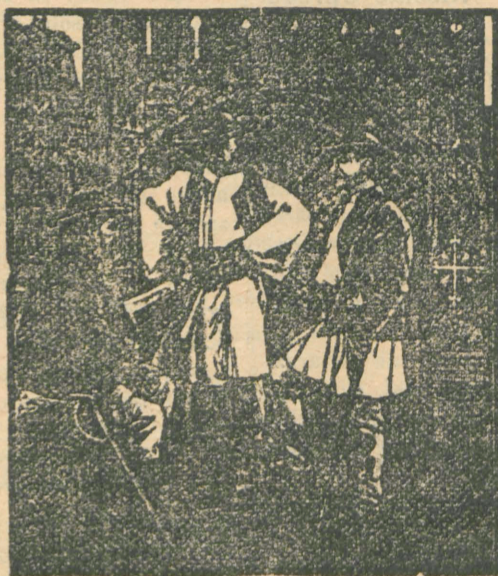
1123

Direcțiunea

Călimdarul Poporului

pe anul
1914

„Călimdarul Poporului” spune, — pe lângă însemnarea exactă a sărbătorilor de peste an, — cum va fi vremea în anul 1914, după călimdarul de 140 ani, apoi toate cele de lipsă despre poștă, telegraf, ștempele etc., precum și numele tuturor bărbaților noștri, cari stau în fruntea Conzistoarelor române gr.-or. și gr.-cat. După aceea urmează date despre școalele noastre populare, despre gimnazii, seminarii, școalele de fete, apoi numele și locul unde se află reuniuni culturale, reuniuni de femei, de cântări, de meseriași, de binefacere, de agricultură, însoțiri sătești, bănci, tipografii etc. etc. La toate aceste reuniuni e pus și numele conducătorilor lor. Ca un lucru bun, ce trebuie să se afle într'un călimdar cum se cade, se poate numi felul cum sunt aranjate târgurile de țară după luni și după comune, unde se arată pe lângă târgurile de mărfuri și târgurile de vite, oi, cai etc. Aceasta e o întocmire, ce nu se află în nici un alt călimdar românesc, decât în „Călimdarul Poporului”.

Ca ceva nou cuprinde „Călimdarul Poporului” o cronologie națională, adică toate faptele și întâmplările mai mari, prin cari a trecut neamul românesc dela începutul Istoriei Românilor până azi.

Mai sunt în Călimdar vreo 30 de articoli mai mari și mai mici, apoi poezii, giume, vorbe înțelepte, poezii populare etc.

Din mulțimea chipurilor amintim următoarele:

Aurei Vlaicu
Aeroplanul lui Vlaicu
Vlaicu în aeroplan
Cum a căzut Vlaicu lângă Bănești
Drumul, pe unde a mers
Vlaicu în spital
Vlaicu pe catafalca în Câmpina
Inmormântarea lui în București
Medaliile lui Vlaicu, dăruite de regele Carol
Visul lui Vlaicu, de a trece Carpații
Casa părintească, unde s'a născut Vlaicu
Bințiștii, satul lui Vlaicu

Apoi dela mobilizarea României:
România vrea războiu (demonstrația din București)
Ministrul-președinte Titu Maiorescu
Gornıştii anunță mobilizarea
Adunarea cailor și a trăsurilor pentru războiu
Plecarea rezerviștilor în războiu
Infanteria română
Două regimente de grăniceri
Bicicliștii români gata de plecare
Binecuvântarea trupelor în Iași
Armata română: artileriști, dorobanși, vânători, gendarmi, geniu, călărăși, roșiori, artilerie de câmp, marinari
Regele Carol al României
Regina Elisaveta a României
Ferdinand, moștenitorul tronului
Prințul Carol al României
Generalii: Averescu, Hârjeu, Crăiniceanu, Iarca și Culcer
Familia imperială rusească, (țarul, țarевна, cele 4 fete)
Impărțirea ajutoarelor la rezerviști
Podul peste Dunăre la Corabia

E cel mai vechiu și mai bun călimdar, care cuprinde în anul acesta, — al 29-lea, — foarte multă literatură de cefit, precum și la 100 ilustrații dimpreună cu 4 harte (mape) mari: toate țările locuite de Români, Cadrilaterul cuprins de România dela Bulgaria, țările balcanice înainte de războiu, apoi țările balcanice cum s'au împărțit după războiu.

Ca adaus la „Călimdarul Poporului” se află o frumoasă fotografie a mult iubitului și regretatului nostru aviator **AUREL VLAICU**, precum și alte 14 ilustrații diferite în legătură cu moartea lui Vlaicu. Atară de acestea mai sunt în Călimdar încă vr'o 80 de ilustrații dela mobilizarea României, armafa română, generalii români, vederi din Cadrilater, etc. etc. Apoi cele 4 mape (toate pe o coală mare), fotografiile iubiștilor noștri răposai Iosif, Chendi etc.

Prețul 40 bani

cu trimiterea pe poștă 5 bani mai mult

Ceice au făcut Podul
Trecerea armatei peste pod
Artileria și cavaleria română în Bulgaria
General Bogdan, pe un tun luat dela bulgari
Prizonieri bulgari
Portul Silistra
Vederea orașului Silistra
Oameni din Silistra
Intrarea armatei române în Silistra
Vaporul român „Dacia”
Orașul și portul Turtucaia
Vederi din Dobrici
Palatul din București (unde s'a încheiat pacea)
Chipurile tuturor delegațiilor, cari au încheiat pacea dela București, — cu totul 20 chipuri.
Reintoarcerea armatei în București etc. etc.

Cum se poate comandă „Călimdarul Poporului”?

Cine comandă cel puțin 20 exemplare și le plătește înainte cu câte 40 bani bucata, mai capătă două călimdare pe deasupra și se trimit toate acasă plătite de poștă.

Aceia care cumpără 25—50 exemplare le capătă cu 28 bani, dela 50 bucăți în sus cu 24 bani unul, dar trebuie să plătească și posta la primire.

Banii trebuiesc trimiși totdeauna înainte de aceia, cari voesc să capete călimdare cu aceste prețuri atât de ieftine. Numai comande dela 30 exemplare în sus se trimit și cu rambursă, adică să se plătească la scoaterea dela poștă. Mai puțin de 30 exemplare nu se pot trimite neplătite înainte, din cauză că atunci vine prea scumpă posta.

Pentru revanzători.

Toți aceia, cari voesc a vinde călimdare să se adreseze la administrația „Foi Poporului”. La acei revanzători, cari sunt oameni de încredere, dăm călimdare și ca să le plătească după ce le vor vinde, numai cât atunci nu e rabatul chiar așa de mare. Pe lângă plățirea după vânzare, dăm călimdarul: cu 28 bani aceluia cari comandă dela 50 bucăți în sus, iar cu 30 bani aceluia cari comandă mai puțin de 50 bucăți. Ei au însă a plăti și poșta, fiindcă pachetul se trimite neplătit.

Intr'un pachet de 5 chilo întră 30 bucăți. Pentru pachete de 1 chilo până la 5 chilo costă poșta 72 bani. (E deci tot atât a trimite un pachet de un chilo sau de cinci). Iar dacă călimdarele se plătesc numai la scoaterea dela poștă, atunci costă un pachet dela 1—5 chilo 84 bani.

Toți ceice comandă călimdare, sunt rugați a ceti bine aceste condiții de vânzare. Îndeosebi ne adresăm aceluia, cari comandă câte 4—5 călimdare, pe cari să le plătească când scot pachetul dela poștă. Așa ceva nu se poate, fiindcă costă prea mult poșta. Din cauza asta, ceice comandă numai 4—5 bucăți, să trimită banii totdeauna înainte.

De aceea să nu treacă nimenea cu vederea a-și cumpără „Călimdarul Poporului”, tipărit la „Foaia Poporului” în Sibiu. Acest călimdar poate să steie pe orice masă românească, iar pe deasupra e așa de ieftin în comparație cu bogatul cuprins

De vânzare în toate librăriile, la comercianții români, precum și la „Foaia Poporului” în Sibiu.

Nu uita

stimate cetitor, — la comanda sau tot felul de alte cumpărări făcute la urma unui inserat cetit în foaia noastră, — a aminti și spune, că despre lucrurile comandate sau cumpărate ai cetit în inseratul din „Foaia Poporului“.

Prin aceasta contribui și D-Ta la răspândirea și lăjirea foii noastre, iar pe altă parte vei fi servit de grabă, fără ca aceasta să te coste ceva mai mult.

Cele mai frumoase Ilustrate

Vederi din Sibiu, Porturi naționale, ilustrate artistice și pentru orice ocazii, apoi

Hârtii pentru scrisori

dela cele mai simple până la cele mai fine și mai moderne, în diferite calități și colori moderne se află, cu prețuri ieftine, la

Librăria dela
Foaia Poporului
Sibiu
Strada Măcelarilor Nr. 45.
Probați numai odată și vă veți convinge.

Croitorie de costume săliștenesti!

Am onoare a aduce la cunoștința Onor. public din loc și jur, că dispun în **Sibiu, Strada Faurului Nr. 6 (Schmiedgasse)** de o **Croitorie pentru haine bărbătești și haine (costume) țărănești pentru femei (în port săliștenesc)** toate executate artistic din materiile cele mai durabile.

În depozitul meu se află totdeauna **costume complete gata, iar la caz că nu corespund dorinței cumpărătorilor, se pot pregăti altele în timpul cel mai scurt.**

La dorință dau împrumut **costume complete pentru baluri, serate, ospete, fotografări etc., pe lângă prețuri convenabile.**

Spre orientarea celor interesați mai adaug, că **șatra mea, afară de Sibiu, se mai află pe la toate târgurile mai mari din comitatele Sibiu, Făgăraș, Albalat, Fundoara și Zărnav. — Pentru comanda cât mai multă, rog Onor. Public să-mi ofere binevoitorul sprijin.**

**Serviciu solid, conștientios!
Prețuri foarte moderate!**

cu toată stima
M. G. Crișan.

Linia Holland-America Rotterdam

Societate de vapoare
Nederlandă-Americană
Firmă protocolată în Ungaria.
In fiecare săptămână circulare între
**Rotterdam - Newjork-
Kanada** 1526

Cancelaria
Budapest, VII., Thököly-út 10.

CĂLBEAZA

la oi, capre, porci și vite mari (boi și vaci), se vindecă numai prin medicina probată a apotecarului **SIMON ONICIU** din Abrud (Abrudbánya).

O doză (porție) pentru o oaie costă 60 fileri.
O doză (porție) pentru vite mari, 3 coroane.

Onor. public e rugat, ca dintr'o comună să se unească mai mulți la comanda, căci plata poștei le vine așa mai ieftin. La comanda peste 100 cor. jumătate din preț să se trimită înainte. Comanda de probă nu se trimite mai puțin decât pentru zece oi. Comandele să pot face numai dela:

SIMON ONICIU, apotecar în ABRUD (Abrudbánya).

Scrisori de mulțumită

St. dle apotecar! Medicina ce am comandat-o de probă contra călbezei la oi, am probat-o și am aflat-o de bună, căci am tăiat din oi, m'am convins că călbeaza din ficat era moartă. Te rog deci mai trimite-mi pentru 30 de oi. — Offenbaia, 28 Decembrie 1913. Ion Mladin m. p., măcelar.

St. dle apotecar! Probând leacul D-voastră contra călbezei, m'am convins că e foarte bun, căci după 48 de ceasuri, lapadă călbeaza moartă în gunoi. Cea mai mare mulțumită aduc din inimă. — Minaești (Hunyad-Dobra), 21 Ianuarie 1914. Marinescu George I. Alexandru.

St. D-le! Cu leacul în contra călbezei ce am procurat dela D-voastră am probat cu 10 oi și dovedindu-să de foarte bună am tăiat una după două săptămâni dela folosință și n'am mai găsit în ea decât 6 fire și aceea încă moarte, de aceea vă rog încă pentru 30 oi, cât mai în grabă. — Somostelke, 29 Decembrie 1913. Ioan Francu m. p., com.

St. dle! Medicina contra călbezei ce am primit-o dela D-ta, are efect foarte bun, am folosit-o la 10 oi. Vă rog mai trimiteți pentru 40 oi — Petrița (Lonyatelep), 21 Ian. 1914. Ilie Preda Buliga m. p., cantor.

St. D-le! Medicina contra călbezei folosită până acum, a succes foarte bine. Medicina precum se vede are mare efect. Am tăiat din oile la care le-am dat, în una nu am aflat nici un fir de călbează și ficatul ca de miel de frumos, cu toate că știu sigur, că înainte de a folosi medicina, a avut călbează destulă, în una însă au mai fost câteva fire. Te rog mai trimite-mi pentru 15 oi. — Kozmatelke, 29 Dec. 1913. Neagoe Roșca m. p., arăndator.

St. dle Oniciu! Medicina trimisă pentru 10 oi de probă, a avut efect foarte bun, pentru care atât din partea mea, cât și dela cultivatorii de oi, primiți mulțumiri noastre. Acum te rog pentru 150 oi medicina expres. Celelalte comande vor urma. — Nagylapnot. Cu toată stima: Aurel Bărsan m. p., comerciant. 1563

St. Dle apotecar! Mă rog să faci bine să-mi trimieți și mie din medicina care ați aflat-o D-voastră, pentru 2 vite mari, căci am auzit că e foarte bună contra călbezei. — Răcnita, 8 Ian 1914. Nicolae Goju, comit. Carășeverin.

St. dle! Cu mare bucurie vă aduc la cunoștință că leacul trimis e foarte bun și-l voi recomanda și la alții. Porumbac de sus, 5 Ian. 1914. Cu stimă Ion Căpărină m. p.

Banca generală de asigurare mutuală

„Transsylvania“

asociație cu garanție limitată în Sibiu (Nagyszeben) recomandă încheierea de 767

asigurări pe viață în cele mai culante condiții de polițe (pentru învătători confesionali și preoți români avantajii deosebite).
Ca speciale combinații deosebit de favorabile sunt de notat:

- Asigurări mixte cu rebonificare garantată de interese de 3%
- Asigurări simple și mixte cu participare de 40% la câștig.
- Asigurări mixte cu solvirea necondiționat de două ori a capit.

Asigurări de foc

deasemeni cu premii foarte ieftine! Dela fondarea „Transylvaniei“, sau plătit prin acest institut:

Capitale asigurate pe viață	K	5.458,689-43
Pagube de incendiu	"	5.456,645-67
In total a fost la Transsylv. asig. pe viață	"	11.740,710-
vania la 31 Dec. 1912 asig. de foc	"	133.667,241-
Capital de fondare și rezerve	"	2.603,400-

Informațiuni și prospecte să dau în orice moment gratuit la Direcțiune și la toate agenturile.
Persoane pricepute la afaceri de asigurare (achizitori), cari au legături bune la oraș și în provincie, să primesc la serviciu totdeauna în cele mai favorabile condițiuni.

**Pentru ceice
vin la Sibiu**

AVIZ!

**Pentru ceice
vin la Sibiu**

Subscrierul aduc la cunoștința onoratului public, din comunele din jurul Sibiului, că am preluat

Cărcima din Sibiu, Poarta Cismădiei Nr. 3 fostă mai înainte a lui Klein,

și mă voi strădui în cea mai mare măsură a mulțumii pe toți, cari mă vor cerceta. Îndeosebi sunt o seamă de oameni de-ai noștri de prin comunele dimprejur, cari au o bună ocazie a trage la mine, când vin la Sibiu, fie singuri sau cu căruțele și cară cu vite.
Mâncări și beuturi bune, ieftine și curate
Rugându-mă de binevoitorul sprijin, semnez
1546 cu toată stima **TRAIAN MARIAN**
Sprijiniți comerțul român!

Depozit bogat sortat!

1305

A. Henrich & W. Müller

Prima fabrică de piele sibiană
Sibiu, Bachgasse Nr. 3-5,

și recomandă fabricatele lor precum: **tălpi pentru opinci din piei întregi de boi și bivoli, Vaches-Croupions și tălpi de bivoli cu margini și fără margini în diferite calități.**

Mai departe se află în depozitul fabricii un mare asortiment în **Părechi de opinci tăiate** pentru femei, bărbați și copii. **Brandsohlkipsen** și diferite **bucăți de tălpi căzute. Piel de vacă de vachs, lucii sau și în pregătirea lor Pittlinguri de vachs, Kipse de vachs, Piel de vițel de vachs,** Piel crepate de vachs, **Boxpittlinge, Mastboxe, Roxcaif, Chevreaux** în diferite fărbi și fabricate. **Piel de oaie** în fărbi diverse. **Căptușeli de oaie.** Asortiment bogat în toate necesitățile aparținătoare pantofăritului și cismăritului și în calapoade.

Călcaie de gumă.

Difevite lacuri, creme și mijloace pentru conservarea ghetelor. În despărțământul nostru propriu să pregătesc, la dorință și după măsură, toate părțile de sus la ghetete (fețe) prompt și pe lângă prețurile cele mai ieftine.

Prețuri solide!

Fabricate proprii!

Serviciu coulant exact!

Atențiune!

50.000 perechi de ghete!

4 perechi de ghete numai Cor. 7-90

Din cauză că mai multe fabrici mari au încetat plățile, am fost îndemnată a cheltui o mare cantitate de ghete adânc sub prețul de fabricare. Deci eu vând fiecare 2 perechi ghete cu șinoare, pentru domni și 2 perechi pentru dame, de piele brună sau neagră, galogată, cu talpă bătută cu cuie, foarte eleg. fasonul cel mai nou, mărimea conform numărului. Toate 4 perechile costă numai K7.90 Trimiterea per rambursă.

S. Lustig, export de ghete
Neu-Saudez, 54/p, Austria
Schimbul e admis sau banii return

Importarea resturi de Maria
Hochii de dame din Lodan

Am mai multe și se află în cea mai bună calitate esență la firma

1. Ingrediente: Schwabenerzeugung
JOSEF MASIK
de INGROWITZ, Mărcă (Austria).

Acetate este de înălțime (Lodan) sunt o mare minime pentru revânzătorii, de care sunt foarte iubite de dame. — Corp oferte. 1232

In loc de cor. 12.—
numai **5.—**
Coroane

1000 perechi de ghete cu blăni, conform desenului de sus, tot din piele bună și talpă tare bătută cu cuie, care au fost comandate pentru a se trimite în Balcani dar au rămas la noi din cauza războiului. De aceea acum sunt siliți a le vinde părechea sub prețul ce mă costă, adică **5.—** Se pot comanda cu **cor. 5.—** Se pot comanda și dame în toate mărimile. Trimitere cu rambursă.

Exporthaus „Perfekt“
Wien, VII., Neustiftgasse 137/35

Ludovic Ferencz

croitor de bărbați

SIBIU, strada Cisnădiei Nr. 12

recomandă p. t. publicului

cele mai noue stoffe de toamnă și iarnă în mare asortiment.

Noutățile

sosite chiar acum, pentru haine de bărbați stoffe englezești, franțuzești și indigene, din cari se execută după măsură cele mai moderne vestimente precum: **Sacko, Jaquete și haine de salon**, cu prețuri foarte moderate.

Deosebită atențiune merită noutățile de stoffe pentru **pardisiuri și „Raglam“**, cari se află totdeauna în deposit bogat.

Asupra **reverenzilor** confecționate în atelierul meu, îmi permit a atrage deosebită atențiune a On. domni profeși și teologi absolvenți. — **In cazuri de urgență** confecționez un rând complet de haine în timp de **24 ore.** — **Uniforme pentru voluntari**, cum și tot felul de articli de uniformă, după prescripție croitoră cea mai nouă.

100.000 orologioare

Din cauza războiului balcanic sunt siliți a pune în vânzare 100.000 de orologioare din argint imitat cu mașinărie Anker Remont. excelentă așezată în Rușine, care au fost designate pentru Turcia, pe lângă prețul de bază de 3 Cor. încetă 2 buc. Cor. 5.80, 5 buc. Cor. 14.—, 10 buc. Cor. 27.—. Așadar nimeni să nu intrească această ocaziune de a-și comanda acest orologiu excelent și într'adevăr de jumătate cinstit. Comandă numai decât, pentru că în scurt timp vor fi toate vândute, 3 ani garanție în scris. Trimite pe lângă rambursă prin

Uhren-Zentrale
in KRAKAU, Postfach 40/F

De cetit de aceia ce suferă de bronșite, catare, guturariuri vechi neglijate

Un guturariu neglijat sau tratat rău se termină adesea prin a degenera în bronșită, când nu se transformă în ftizie pulmonară; câteodată, accesele devin așa de dese și violente încât întreaga constituție este sdruincinată; somnul este aproape cu neputință, pulsul este febril, cea mai mică impresie de frig îndoeste suferințele. Foarte adesea se formează tubercule, cari înmulțindu-se, obstruesc plămâni; când fac puroiu, devin focarul desorganizației celulelor plămânului și ocazional pierderi mari de substanță ce poartă numele de căveșne. Boala este însoțită de o lăncezeală fără suferință, de o melancolie continuă. Scuiăturile mai întâi albe, virează din ce în ce spre o colorațiune de prost augur și în ultima perioadă sunt de un cenușiu verde. Existența nu mai este decât o agonie lentă și se stinge în deplină cunoștință.

MICROBES détruits par le Goudron Guyot.

De aceia trebuie prea bine băgat de seamă la un guturariu care trăgănește, și mai mult încă la un început de bronșită. Trebuie împedează răul înainte de a degenera în afecțiune mai gravă și mijlocul cel mai sigur este de a-l combate dela început.

O linguriță de cafea de gudron de Guyot amestecată în fiecare pahar de apă sau de beutară ce se obținește a se lua la masă ajunge foarte adesea pentru a vindeca în scurt timp guturariul cel mai încăpăținat și bronșita cea mai învechită. Se poate ajunge să se combată și să se vindece chiar o ftizie bine declarată. În acest caz gudronul Guyot oprește descompunerea tuberculelor plămânului, omorând microbii răi, cauzele acestei descompuneri. E simțu și adevărat.

Dacă cineva vrea să vândă cutare sau cutare produs, în locul adevăratului Goudron Guyot, nu vă credeți, e din interes. Este absolut necesar pentru a obține vindecarea bronșitelor, catarelor, guturariilor vechi, neglijate și a fortiori astmului și ftiziei, de a cere la farmacie adevăratul Goudron de Guyot.

El se obține din gudronul unui pin de mare special, care crește în Norvegia, și e preparat chiar de Guyot, inventatorul gudronului și lubil, ceace explică eficacitatea sa cu mult superioară tuturor produselor analoge. Pentru a evita orice greșală, priviți eticheta: adevăratul Goudron Guyot poartă numele lui Guyot tipărit cu litere mari și semnătura lui în 3 culori: violet, verde, roșu și oblic, precum și adresa: Maison Frere, 19, rue Jacob, Paris. — Acest tratament costă numai 10 bani pe zi și vindecă.

P.S. — Persoanele cari nu pot lua gudronul din cauza gustului său special, vor putea înlocui întrebuințarea lui prin capsulele Guyot cu gudron Norvegian de pin de mare pur, luând câte 2—3 capsule la fiecare masă. Vor obține a aceeași efecte salutare și aceeași vindecare sigură. Luată imediat înainte de masă, sau în timpul mesei, aceste capsule se digerează ușor cu alimentele, făcând bine și a stomacului. Adevăratele capsule Guyot sunt albe și semnătura lui Guyot e tipărită cu negru pe fiecare capsulă.

Deposit: Maison Frere, 19, rue Jacob, Paris și la toate farmaciile și Drogeriile. Prețul unei sticle cor. 2'50. 1363

Ah vai! | La tusa, răgușeli | Trăiască!

și flegmă ajută repede și sigur 1262

Pastilele de piept Egger

cari au un gust excelent și nu vâtoază pofta de mâncare.

De carton: 1 și 2 coroane
Carton de probă: 50 fil.

De vândut în fiecare farmacie și drogerie

Trebuie să mă înec în această tusa afurisită.

Fabrica: **A. EGGER și FIUL**
liferant de curte ces. și reg., WIEN.

Pastilele de piept ale lui Egger m'au scăpat repede.

De căpătat: în SIBIU la farmaciile: Guido Fabritius, Carl. Mörscher, T. C. Molnár, Carol Müller, Eugen Rummier, Carol Pissol, Albert Zink.
în SEBESUL-SĂSESC: în farmaciile: Stefan Heitz, I. C. Reich ard și Walter Metz.

Nu-i reclamă — ci e fapt

că fiecare în interesul său propriu numai în

Warenhaus Grünberger

să facă cumpărări de

Haine pentru domni, dame

== băieți, fete și copii ==

bluse, rochii, jupoane, neglige și costume pentru dame

734

Mare alegere!
Prețuri fără concurență!

!

Cel mai mare depozit de blănării!

Strada Cisnădiei, Palatul comandel de corp

„Hai să dăm mână cu mână, Cei cu inima română!“

Deschidere de prăvălie!

Am onoare a aduce la cunoștința onoratului public românesc și în special a onoratei preoțimi și în vățătorimi, că mi-a reușit să câmpăr casele cu

vestita prăvălie „la Blior“

din SIBIU, Piața mică, și pe care mi-am asortat-o cu toți articlii de manufactură atât pentru dame și domni, cât și pentru țărani și țărance.

Din cauza procesului ce l-am avut cu orașul, stând prăvălia mai multe luni închisă rog pe onorații preoți din jurul Sibiului, să binevoiască a recomanda prăvălia mea credincioșilor din comuna Domniilor.

1465 Cu deosebită stimă

Teodor Doboiu.

Balsamul apotecarului A. Thierry

e un mijloc nelatrecut la boale de plămâni și de piept, moderatează catarul, oprește flegma, ușurează durerile tusei. Are efect excelent la aprindere de gât, răgușală și la boale de gât, friguri, indoești sgarciuri în stomac și colică. Vindecă boalele genitale și hemoroide, curăță rărunchii și întărește apetitul și mistuirea. Servește tare bine contra durerilor de dinți, a dinților gâunoși, contra mirosului de gură și alte boale de dinți și de gură, încetează mirosul provenit din gură sau stomac. Mijloc bun contra limbricilor. Vindecă tot felul de răni, orban, beșici provenite din ferbințeli, buboale, buburuze, răni provenite din arsură, membre degerate, sgrăbunțe, bube ce-au eșit pe piele, dureri de urechi etc. Să nu lipsească din nici o familie, indoești când bătute epidemii de influență, holera și alte epidemii. Scrie la: 1072

A. Thierry, apotecă la Ingerul păzitor în Pregrada bei Rohitsch 12 sticle mici sau 6 sticle mari sau 1 sticlă mare specială cor. 5'0

La comande mai mari e prețul mult mai ieftin!

THIERRY'S BALSAM
ICH DIEN

Singura veritabilă

Ailfie-Centifolia a lui Thierry

1073

Allein echter Balsam aus der Schutzengel-Apotheka des A. Thierry in Pregrada bei Rohitsch-Sauerbrunn.

Impiedecă și oprește inveninarea sângelui. Face de prisos operațiile.

Se folosește: la femei cari lăptează, la pornirea laptelui, împotriva impetritii peptului, la orban, inflamație de picioare sau de os, răni, picioare umflata și la mănecarea osului; apoi la răni de sabie, împunsături, împuscături, tăieturi și sdruincinări, precum și la înlăturarea din corp a obiectelor străine, ca: sticlă, țanduri, pietriș, alice, spini etc., la tot felul de umflături răni, carbunc, chiar și la cancer (rac); la negeli pe mâni sau la picioare, beșici, răni la picioare, răni de arsură, la slăbire provenită din zăcut mult, beșici de sânge, curgeri de urechi etc. etc. 2 cutii costă K 3'60, pe lângă trimiterea înainte a banilor sau cu rambursă. Se capătă la apotecarul Török Jozsef în Budapesta și în cele mai multe apotece din țară. En gros se află la drogeriile: Thalmayer și Seitz, Erezli Hochmeister și Frajli Radanovits în Budapesta. Unde nu e deposit să se comande direct dela:

A. THIERRY, Apotecă la Ingerul păzitor în **PREGRADA** (lângă Rohitsch-Sauerbrunn).

Nu întrebuițați alta, decât numai para cu drot original
provăzută cu inscripția

„TUNGSRAM“

Atențiune la falsificări!

Fabricațiunea dela: Vereinigte Glühlampen- u. Elektrizitäts-A. G., Ujpest 4.

Inseratele

numai atunci au valoare mare, dacă să răspândescă pretutindenea, în toate țările, în toate cercurile sociale. Pentru acest scop se oferă indeosebi inserarea în „FOAIA POPORULUI“. ■ ■ ■ Informații să dau și comande să primesc la administrația „FOII POPORULUI“. ■ ■ ■ ■ ■

ATENȚIUNE!

50.000 părechi de ghete.

4 părechi de ghete numai cor 9.—.

Pentru încetarea de plată a mai multor fabrici mari, am fost însărcinat a vinde o mare cantitate de ghete adânc sub prețul de fabricare. De aceea eu vând ori și cui 2 părechi de ghete cu șinoare pentru domni și 2 pentru dame, de piele brună sau neagră, galoșate, cu capă, cu talpa bătută tare cu cuie, fașonul cel mai nou, foarte eleg. Mărimea după măsură. Toate 4 părechile costă numai Cor. 9.— Espedare cu rambursă.

I. GELB, export de ghete
Alt Sandez Nr. 560.
Schimbul e admis sau banii retur.

Berea albă și neagră din Bereria dela Trei-Stejari în SIBIIU

este foarte bună și gustoasă!

Această bere e căutată și se bea cu plăcere de toți cari o cunosc, atât la orașe cât și la sate

Că berea noastră e foarte căutată se poate vedea și de acolo, că cumpărătorii se înmulțesc mereu

Hotelul Schmidt

SIBIIU — NAGYSZEBEN

cu 30 odăi mobilate pentru pasageri, Restaurațiune și Cafenea, din cauză de morb a proprietarului, se vinde din mână liberă, pe lângă condiții foarte favorabile.

— Amănunte mai deaproape sunt a se cere de-acolo. —

Ocazie foarte potrivită la prăvălia de încălțăminte

Vasilie Ban, „La cisma mare roșie“

Sibiiu, strada Ocnei Nr. 7

pe lângă prețuri ieftine.

Tot felul de ghete, în orice anotimp, cu prețuri de reclamă.

„Compagnie Generale Transatlantique“

Linia Franceză

Linie regulată directă de vapoare rezezi =

Havre—Newyork și Canada

preste Basel (Elveția) și Paris

Cancelaria: BUDAPEST, VII, Baros-tér 15

Prețuri:

Ghete în Chevreaux, Box sau Kalv:	
Pentru copii, mărimea	20—25 = K 3—4
„ „ „	26—28 = „ 4—5
„ „ „	29—34 = „ 5—7
„ „ „	35—39 = „ 7—9
Păpuți de jumătate pentru dame Chevreaux și Box sau Kalv	4—14
Ghete înalte pentru dame Chevreaux și Box sau Kalv	8—14
Ghete de lucru pentru domni, tari, esecufie în Kalv sau piele de vichs	7—
Ghete în Chevreaux sau Box:	
Ghete pentru domni cu gumi sau băieri K	9-50
„ „ „ bumbi sau Ideal	10—
„ „ „ Kobrak	14—
„ „ „ Oslaria	12—
„ „ „ formă americană	13—
„ „ „ formă americană, cu bumbi și băieri	16—
Ghete pentru domni, piele Antilope în toate colorile	20—

Mare alegere în:

cisme pentru copii și domni.

Camăși cu 4, 5, 6, 7, 8 și 9 cor.

În dumineci și sărbători e deschis până la 10 ore a. m.

In 3 Februarie st. n. 1914

s'a început pe timpul de 14 zile

O mare vânzare de resturi

a diferitelor mărfuri la

Julius Wermescher

SIBIIU, strada Cisnădlei Nr. 1

Să nu întârzie nimeni a profita de această ocazie favorabilă

Mărfurile sunt de tot ieftine și se vând numai cu bani gata

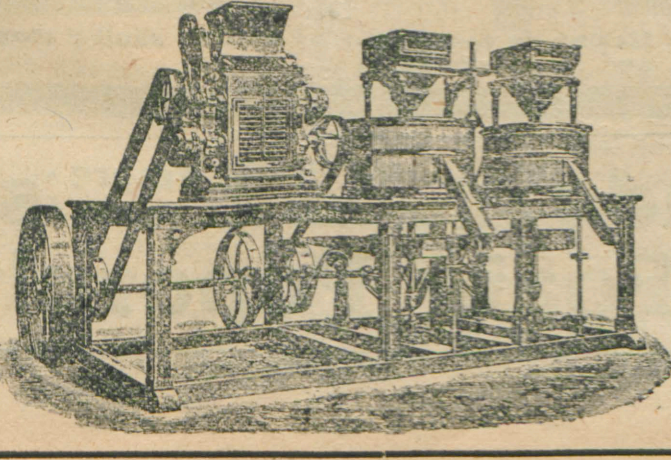
SAM. WAGNER, Sibiiu-Nagyszeben, Târgul fânului Nr. 1

Prima turnătorle de fier Sibiană, mare fabrică de mașini agricole și industriale, atelier de mori și mare prăvălie de fier

Atențiune!

Doritorii de-ași procura mori, cilindre pentru asortat făină, pietrii de mori de orice calitate, tot soiul de mașini și unelte agricole, mașini de lână, puiă pentru abale (postav) tot soiul de motoare dela cel mai mic și până la cel mai mare, cu un cuvânt tot soiul de mașini precum și Traverse, Cement, Trestie, Chei pentru ziduri, toate fierăriile trebuincioase la clădiri (edificări).

În bogata și bine asortata sa prăvălie de fier se găsec toate sculele pentru meseriași fierari, tâmplari, dulgheri etc., cu

prețurile cele mai moderate și condițiuni foarte avantajoase.

Cine are lipsă de ceva din aceste specificate obiecte, să nu cumpere dintr'alt loc până nu se va informa în prima linie la marele fabricant Wagner, atât despre calitatea acelu obiect, cât și despre prețuri și condițiuni.

Acesta e cel mai bun izvor de procurat marfă de primul rang și în comparație foarte ieftin.

Nu Vă lăsați seduși de agenți, mergeți sau scrieți în persoană la sus numita firmă.

Cataloge se trimit gratis și franco.

NEIGE DE FLEURS

e cea mai nouă științific luată

Cremă pentru mâni și față

și cea mai bună mijlocire igienică a timpului prezent.

Tuba 80 fileri De vânzare în tot loc. Doza cor. 1.60

MOBILE

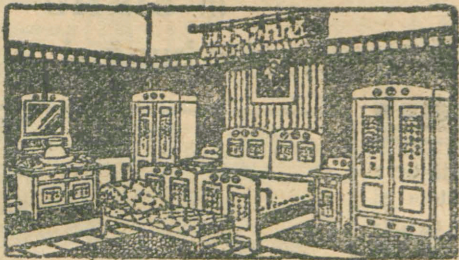
lucrate solid și conștientos ...

se pot comanda la

EMIL PETRUȚIU

Fabrică de mobile

SIBIU — NAGYSZEBEN, str. Sării 37

Atelier propriu de tapiserie

Se lucrează după planuri artistice

Specialist în:

mobile de tot felul pentru tineri nou căsătoriți, mobilări de hoteluri, vile, institute, cafenele și restaurațiuni

— Telefon Nr. 47 —
cu legătură la com. Intreg

Capital social Coroane 1,200.000.

Telefon Nr. 188

Postapocenta ung. 29.398

Banca generală de asigurare

societate pe acții în Sibiu — Nagyszeben

este prima bancă de asigurare românească, înființată de institutele financiare (băncile) române din Transilvania și Ungaria.

Prezidentul direcțiunii: PARTENIU COSMA
directorul executiv al „Albinei” și prezidentul „Solidarității”

Banca generală de asigurare

face tot felul de asigurări, ca asigurări contra focului și asigurări asupra vieții în toate combinațiunile. Mai departe mijloace: asigurări contra spargerilor, contra accidentelor și contra grădinel. Toate aceste asigurări BANCA GENERALĂ DE ASIGURARE le face în condițiile cele mai favorabile. Asigurările să pot face prin orice bancă românească, precum și la agenții și bărbății de încredere ai societății. — Prospekte, tarife și informațiuni să dau gratis și imediat

Persoanele cunoscute ca vizitatori buni și cu legături — pot fi primite oricând în serviciul societății

BANCA GENERALĂ DE ASIGURARE

dă informațiuni gratuite în orice afaceri de asigurare fără deosebire că aceste afaceri sunt făcute la ea sau la altă societate de asigurare. Cei interesați să se adreseze cu încredere la:

Banca generală de asigurare

Sibiu-Nagyszeben — Edificiul „ALBINA”

Cafea

cu 50% mai ieftină!

Cafea americană foarte cruțătoare și foarte aromatică. Un săculeț de probă (5 chilograme) se trimite pe lângă prețul de 10 coroane franco cu ramburs

A. SAPERESCU 1568

Export de cafea și teiu, Tiszabogdány 326

Renumo universal

are cunoscut de bun timp marca „Sirena”, 14 cor. per american double, anho-românesc cu minge de cafe. Prin compunerea întregii producții din aceste elemente, mă aflu singur în poziție a primii oferi pentru prețul gros de ieșire de 4 cor. 60 bani net este, care poartă un mănăstire prin excepție, astfel

și nici nu se poate deosebi de un aliu de cor, de cașă 100 cor. Pentru meseri regulat garantat 5 ani. 1 bucată 4 cor. 50 bani, 2 bucati 8 cor. 60 bani. Mai departe oferim un cina Glorie, de argint, pentru bușunar, cu 3 cor. 60 bani. La orice cina se alătură în cinsă cu hant elegant oră. Nu e nici un risc. Schimbarea e personal sau diez bani înapoi. Tămbărea cu mănăstire pînă 100.

S. KOHANE, export de cinsari
Krakau, Sebastiangasse Nr. 18.

Viță americană altoită

precum și viță americană pentru altoit, cu și fără rădăcini, în diferite variații furnizează renumita și de mulți ani recunoscută ca cea mai de încredere pepinieră.

Fr. Caspari

Mediaș—Medgyes (Nagykküllő vm.)

Serviciu conștientos. — Soluri garantate.

Catalogul se trimite la cerere gratis și franco. În catalog sunt publicate mai multe scrisori de mulțumire, primite din toate părțile țării, astfel că înainte de a face comanda, oricine poate cere informațiuni în scris sau verbal de la dnl proprietari cari mi-au trimis acele scrisori și se pot convinge astfel de absoluta încredere ce o pot avea în firma de mai sus. 1314

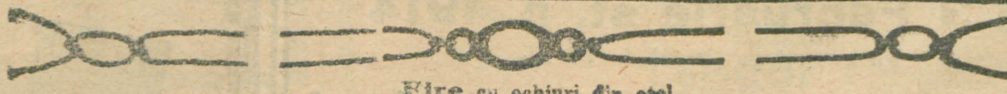

Bentură es- calentă și cu gust bun care produce sânge. — Recomandă de medici contra boalei de anemie, lip- să de sânge, nervositate, reconvales- cență. Influ- ențează producerea sângelui, în- tăriind mușchi și nervii, dă apettit fibră a avea ceva urmări seplăcute asupra stomacului sau la dinți.

Prețul unei sticle mari Cor. 3.50, una mică Cor. 2.—. Se capătă în toate apotecele.

Depozitul principal în: GUIDO FABRITIUS, apotecar în Sibiu.

CAROL F. JICKELI în Sibiu și în Alba-Iulia

Fire cu ochiuri din oțel

Spate de țesut cu dinți de oțel și alamă, în toate măsurile

Ițe (Garnituri de război)

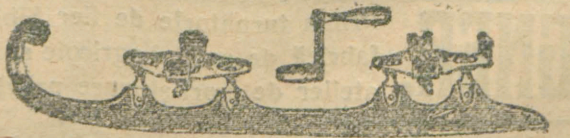
Lista de prețuri Nr. 261 despre unelte pentru țesătorii și rotițe de torn, să trimiți la dorință gratis și franco

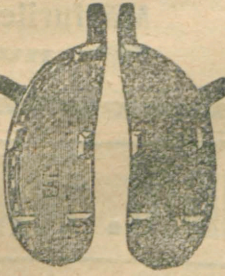
Masăină de tocat carne, țincuită, calitatea primă

Cuțite de bucătărie, de măcelari precum și bricege de calitate primă „Solinger” fabricat

Patine, săni și clopoței pentru săni 1473

Potcoave de țarnă pentru hoi

TUSA răgușala și catarul le vindecă mai bine

Bomboanele-Pemete Réthy

Milioane de oameni iau cu plăcere renumitele Bomboane ale lui RÉTHY, fiind că sunt de un gust extraordinar de bun și nu sunt stricăcioase nici stomacului și nici poftii de mâncare. Depărtează repede și sigur tusa și fleama. Să fii atent în cumpărare și cereți apriat Bomboanele lui Réthy, fiindcă sunt foarte multe fabricate în țară și oare în circulațiune. Pe fiecare cutie de bomboane adevărate, să poată vedea numele „Réthy”.

Prețul unei cutii 60 fl. și se pot capătă pretutindeni. Expediție prin postă; 5 cutii cu cor. 3— francate.

BELA RÉTHY, farmacist Békéscsaba

La comanda dela orice firme, despre să amintesti

foideana, că ai cetit inseratul respectiv în „Foaia Poporului” ca astfel să fii servit bine, grabnic și ieftin